



Vuosikertomus 2017

Kymenlaakson Sähkössä vuosi 2017 oli uusiutuvan energiantuotannon, tuulen ja auringon vuosi. Oma tuulivoimantuotantomme kaksinkertaistui ja aurinkosähköjärjestelmien myynti aloitettiin. Uusia tuulia toimintaamme toi myös strategian mukaisesti uudistettu brändi – Arki virtaa. Vaikka myrskytuuliakin osui alueellemme, sähköverkkoinvestoinnit tuottivat tulosta ja toimitusvarman verkon osuus kasvoi tavoitteita nopeammin.



Kymenlaakson
Sähkö

SISÄLLYSLUETTELO

Vuosi lyhyesti

- Toimitusjohtajan katsaus
- Toimintaympäristö
- Strategia
- Avainluvut 2017
- Henkilöstö 2017

Liiketoiminta

- Energialiiketoiminta
- Verkkoliiketoiminta

Vastuullisuus

- Luotettavaa energiaa
- Kilpailukykyistä energiaa
- Ympäristöystävällistä energiaa
- Vuorovaikutteista energiaa

Hallinnointi

- Johdoryhmä
- Hallitus
- Hallintoneuvosto
- Riskienhallinta

Hallituksen toimintakertomus

- Toimintaympäristö
- Konsernirakenne
- Taloudellinen asema ja tulos
- Henkilöstö
- Liiketoiminta
- Tutkimus- ja kehitystoiminta
- Toiminnan riskit ja epävarmuustekijät
- Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen
- Tulevaisuuden näkymät
- Omistus ja hallinto
- Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä
- Toimintakertomuksen allekirjoitukset

Tilinpäätös

- Konsernin tuloslaskelma
- Konsernin tase
- Konsernin rahoituslaskelma

Emoyhtiön tuloslaskelma

Emoyhtiön tase

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen liitetiedot

Sähkötoimintojen eriyttäminen

Sähkön myynnin tuloslaskelma

Sähkön myynnin tase

Tilintarkastuskertomus

Hallintoneuvoston lausunto

Kyminlaakson Sähköverkko Oy tuloslaskelma

Kyminlaakson Sähköverkko Oy tase

Vuosi lyhyesti

Keskeisiä tapahtumia vuoden varrelta

01–04 / 2017

- Omat aurinkosähköjärjestelmät tuotiin markkinoille yhteistyössä Lem-Kem Oy:n kanssa.
- Käynnistimme Lapinjärvellä 33. sähköaseman rakentamisen.
- Vietimme Sähkön päivää 23.1.2017. Teemana oli tulevaisuuden energiaratkaisut ja ohjelmassa Energiaa jäällä -yleisöluistelu Ilona Areenalla Kotkassa.
- Olimme mukana Kouvolan Asuntomessujen tuleville rakentajille suunnatussa Pioneeripuistopäivässä 22.4.
- Myrskytuuskat katkoivat sähköjä maaliskuussa – noin 5 000 asiakasta oli ilman sähköä.
- Häiriökartan mobiiliversio palvelee nyt älypuhelinien käyttäjiä.
- Market-kiertueella tapasimme asiakkaita Kouvolan, Elimäen, Orimattilan, Inkeröisten, Karhulan ja Kotkan maisemissa.
- Tulevaisuuden sähkönkäyttäjähaja-asutusalueella -selvitys käynnistyi yhteistyössä Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja kolmen verkkoyhtiön kanssa.

05–08 / 2017

- Kymenlaakson Sähkö hankki Kotkan osakkeet, yhtiön omistajina on nyt 11 kuntaa.
- Wattivaunun kesäkiertue toteutettiin entiseen tapaan: 7 paikkakuntaa, 8 etappia, 11 päivää.
- Kymenlaakson Sähkön myöntämiä stipendejä jaettiin kuudelle tuoreelle ylioppilaalle ja kolmelle ammattiopistosta valmistuvalle nuorelle.
- Hämeenkoskella pitkään palvellut vanha puutornimuuntamo siirrettiin Elimäen kotiseutumuseon pihapiiriin.
- Kymenlaakson Sähköverkon alueella tehtiin vuosittaisia verkon lentokuvauksia. Kuvausvuorossa olivat Luumäen, Miehikkälän, Inkeröisten, Anjalan, Korian, Pyhtään, Lapinjärven ja Kotkan pohjoisosan alueet.
- Johtoalueen reunapuiden oksinta käynnistyi Hollolan, Orimattilan ja Artjärven alueilla. Kesän aikana oksittiin kaikkiaan noin 230 johtokilometriä.
- Elokuun Kiira-myrsky osui laajasti jakelualueemme länsiosiin ja aiheutti pahimmillaan keskeytyksen yli 12 000 asiakkaan sähköntoimitukseen.

09–12 / 2017

- Kristiinankaupungin Metsälän tuulivoimapuisto valmistui ja nosti Kymenlaakson Sähkön hiilivapaan tuotannon osuuden yli 90 prosenttiin.
- Brändi kirkastettiin ja uusi yritysilme otettiin käyttöön.
- Jaoimme 10 stipendiä urheilun ja kulttuurin parissa menestyville nuorille.
- Syksyn marketkiertueella tavattiin asiakkaita. Syksyn aikana vierailimme useissa kauppakeskuksissa ja marketeissa ympäri omaa toimialuetta.
- Lapinjärven uusi sähköasema otettiin käyttöön, toimitusvarmuus alueella parani.
- ICT-palvelusopimus tehtiin MPY palvelut Oyj:n kanssa. Käytössä on nyt laajemmat resurssit digitalisaation haasteisiin ja asiakaspalvelun kehittämiseen ICT:n avulla.
- Johtoalueen reunapuiden oksintaa tehtiin Orimattilan itäpuolella.
- Tykkylumi aiheutti häiriöitä sähkönjakeluun. Kantaverkkovika pimensi koteja läntisellä verkkoalueella marras–joulukuun vaihteessa.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2017 oli Uudistuen kasvuun -strategian toimeenpanon ensimmäinen vuosi. Vuoden aikana teimme sekä kilpailukykyä pitkällä aikavälillä varmistavia investointeja että uudistuksia, jotka tähtäävät oman toiminnan parantamiseen lyhyemmällä tähtäimellä. Pääosa 19 miljoonan euron investoinneista kohdistui sähköverkon toimitusvarmuuden parantamiseen. Sähköntuotannossa jatkoimme investointeja uusiutuvaan tuotantoon, tuulivoimakapasiteettimme kasvoi yli kaksinkertaiseksi edellisvuoteen verrattuna.



Katsauskauden aikana toteutimme brändiuudistuksen ja otimme käyttöön uudistetun yritysilmmeen, joka pohjautuu jo pitkään käytössä olleeseen KSOY-lyhenteeseen. Brändilupaus Arki virtaa kuvaa asennetta ja ajattelumallia, joka meidän tulee lunastaa kaikessa toiminnassa ja teoissa. Vuosittain toteutettava asiakastytyväisyystutkimus osoitti, että olemme onnistuneet hyvän asiakassuhteen keskeisissä elementeissä eli luotettavassa toiminnassa, hyvässä hinta-laatusuhteessa sekä palvelevassa ja osaavassa henkilöstössä. Arki virtaa -lupaus on saanut hyvän alun.

Toimitusmäärät jäivät edellisvuotta alhaisemmiksi sekä jakeluverkkoalueella että sähkönmyynnissä. Toimitusmäärien laskuun vaikutti mm. edellisvuotta lämpimämpi sää ja teollisuusasiakkaiden vähentynyt sähkön käyttö. Konsernin liikevaihto oli 93,6 (94,1) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liikevoitto 17,4 (13,4) miljoonaa euroa.

Sähkönmyyntiliiketoiminnassa jatkui erittäin kireä kilpailutilanne. Onnistuimme säilyttämään vahvan markkina-asemamme yksityisasiakassegmentissä panostamalla voimakkaasti sekä myyntiin että asiakaspalveluun. Energialiiketoiminnan kannattavuus laski hieman, mutta säilyi kohtuullisella tasolla. Sähkön tukkumarkkinahinta

Suomessa oli keskimäärin 33,2 €/MWh, joka on 2,3 prosenttia korkeampi kuin edellisvuonna. Markkinahinnan hienoinen nousu paransi sähköntuotannon kannattavuutta, mutta kannattavuus jäi edelleen alhaiselle tasolle. Tulosta laskivat erityisesti omistusosuudet sähkön ja lämmön yhteistuotantovoimalaitoksissa.

Sähköverkon jakeluhäiriöiden määrä väheni, mutta kesto aika piteni edellisvuoteen verrattuna. Elokuun Kiiramyrsky osui laajasti jakelualueemme länsiosiin ja aiheutti pahimmillaan keskeytyksen yli 12 000 asiakkaan sähköntoimitukseen. Häiriöistä aiheutuneet korjauskustannukset ja asiakkaille maksetut korvaukset heikensivät verkkoyhtiön tulosta noin 1,2 miljoonalla eurolla.

Kymenlaakson Sähkö ja omistajakunnat allekirjoittavat keväällä sopimuksen kokonaisjärjestelystä, jossa sovittiin Kotkan kaupungin omistamien yhtiön osakkeiden (27 %) hankinnasta ja järjestelyn rahoituksesta. Kokonaisjärjestelyn yhteydessä yhtiön omistajana jatkavat 11 kuntaa allekirjoittivat uuden osakassopimuksen. Kotkan kaupungin omistamien yhtiön osakkeiden hankinta toteutettiin kesäkuussa, jolloin uusi osakassopimus tuli voimaan. Osakassopimuksen mukaisesti omistajakunnat haluavat säilyttää yhtiön omistuksen kunnilla ja kehittää yhtiöstä entistäkin vahvemman energia-alan toimijan.

Kiitän vuoden 2017 tuloksellisesta yhteistyöstä kaikkia Kymenlaakson Sähkön sidosryhmiä.

Aku Pyymäki

toimitusjohtaja

Toimintaympäristö

Toivottua vakautta toimintaympäristöön

Pääomavaltainen energia-ala palveluvaltaistuu. Asiakaslähtöisyys, asiakkaiden tarpeiden tunnistaminen ja niiden mukaisten palveluiden kehittäminen on edellytys menestymiselle. Digitalisaatio ja uudet teknologiat tuovat toimintaan uusia mahdollisuuksia.

Asiakkaiden keskuudessa kiinnostus aurinkosähköjärjestelmiin ja omaan sähköntuotantoon kasvoi vahvasti. Sähköinen liikenne on kasvussa. Sähköautojen ja ladattavien hybridien määrä yli kaksinkertaistui Suomessa kertomusvuoden aikana.

Sähkömarkkinoiden keskitetty tiedonvaihto eli datahub on rakentumassa. Tarkoituksena on saada kaikkien sähkökäyttäjien tiedot valtakunnalliseen järjestelmään. Kansallisella tasolla käynnistettiin lainvalmistelu säännöksistä, jotka määrittelevät datahubin toteuttamisen menettelytavat.

Sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt olivat Suomessa mittaushistorian matalimmalla tasolla. Strategian mukaisten tuulivoimainvestointien ansiosta myös Kymenlaakson Sähkön omasta sähköntuotannosta yli 90 prosenttia on hiilivapaata. Toisaalta ympäristöystävällisen sähköntuotannon kasvattaessa osuuttaan, vähenee mahdollisuus säätää sähköntuotantoa kulutuksen mukaan. Tarvitaan enemmän joustoa ja ohjausta sähkön kulutukseen ja välineitä, joiden avulla se onnistuu vaivattomasti.

Vakautta verkkoliiketoimintaan

Verkkoliiketoiminnan uuden valvontamallin ja sen mukanaan tuoman hintakeskustelun myötä työ- ja elinkeinoministeriössä käynnistettiin lainmuutoshanke, jossa määriteltiin siirtomaksujen korotuskatto. Syyskuussa voimaan tulleen sähkömarkkinalain muutoksen mukaan siirron ja jakelun maksuja voidaan korottaa 12 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana enintään 15 prosenttia verollisesta kokonaishinnasta. Nykyiset pitkäjännitteisemmät valvontamenetelmät ovat tuoneet kaivattua vakautta ja ennustettavuutta verkkoliiketoimintaan.

Omistajajärjestelyt päätökseen

Kymenlaakson Sähkö ja omistajakunnat sopivat keväällä kokonaisjärjestelyistä, jossa sovittiin Kotkan kaupungin omistamien yhtiön osakkeiden (27 %) hankinnasta ja järjestelyn rahoittamisesta. Omien osakkeiden hankinta toteutettiin kesäkuussa. Tähän järjestelyyn liittyen Kymenlaakson Sähköverkko Oy teki huhtikuussa leasingsopimuksen osasta sähköverkostoaan. Konsernin verkkotoiminta jatkuu entiseen tapaan neljän maakunnan alueella. Omistusjärjestelyt eivät vaikuta yhtiön asiakkuuksiin, toimintaan tai toiminta-alueeseen.

Kirkastettu strategia ja uusi brändi vievät eteenpäin

Omien strategioiden kirkastaminen sekä loppuun saatettu brändiuudistus, jonka avulla strategiat ja arvot näkyvät myös ulospäin, antavat hyvän pohjan tulevaisuuden kehittämiseen.

Strategia



Arki virtaa!

Strategiamme avaintemoja ovat asiakkaat, uudistuminen ja kilpailukyky sekä toiminnan vahva perusta. Johtoryhmä valmisteli elo–syyskuussa strategiapäivityksen, jonka tavoitteena oli terävöittää ja päivittää strategia muuttuneen toimintaympäristön mukaiseksi. Strategian päivitys hyväksyttiin hallituksen kokouksessa 5.10.2017. Arvot on luotu koko henkilöstön yhteisessä prosessissa keväällä 2017.

Uudistuen kasvuun

Nostamme asiakkaat keskiöön parhaalla asiakaspalvelulla, uusilla tuotteilla ja brändin mukaisella toiminnalla. Uudistumme toimimalla arvojen mukaisesti, vahvistamalla osaamistamme ja johtamalla palvelutuottajiamme. Parannamme kilpailukykyämme ohjaamalla asiakaskannattavuutta ja digitalisoimalla toimintaamme. Siirrymme hiilineutraaliin tuotantoon ja vahvistamme verkon toimitusvarmuutta.

Asiakkaat keskiöön

Huolehdimme brändistämme ja varmistamme, että olemme siellä, missä asiakkaatkin ovat. Asiakaspalvelumme on koko toimialan parasta. Kehitämme ja digitalisoimme palveluitamme asiakaslähtöisesti eri kanavissa. Tuotekehityksemme vastaa asiakkaiden tarpeisiin.

Uudistumme ja kehitymme

Työskentelemme arvojemme mukaisesti. Samalla kehitämme omaa toimintaamme ja osaamistamme tulevaisuuden tarpeisiin.

Parannamme kilpailukykyämme

Asiakassuhteiden ymmärtäminen ja toimiva yhteistyö palveluntuottajiemme kanssa on meille tärkeää. Mm. niiden hallinta kasvattaa kilpailukykyämme ja voimme kasvaa valituilla osa-alueilla.

Vahvistamme rakenteitamme

Teemme verkko- ja energialiiketoiminnassa työtä kustannustehokkaasti ja tulevaisuuteen suuntautuen. Panostamme edelleen vahvasti uusituvan energian tuotantoon ja olemme mukana myös toimialan uusissa liiketoiminta-avauksissa.

Arvot

Hyvin palveltu asiakas

Arvostamme asiakkaitamme.

Tuotamme hyötyä ja hyvinvointia.

Pidämme lupaukset.

Yhteistyöstä voimaa

Onnistumme yhdessä.

Tuemme toisiamme.

Välitämme toisistamme.

Pidämme lupauksemme.

Avoimuutta arkeen

Kommunikoimme avoimesti.

Kuuntelemme jokaista.

Toimimme oikeudenmukaisesti.

Uudistumalla parempiin tuloksiin

Toimimme tavoitteellisesti.

Arvostamme hyvää työtä.

Kehitämme itseämme.

Olemme joustavia.

Avainluvut 2017

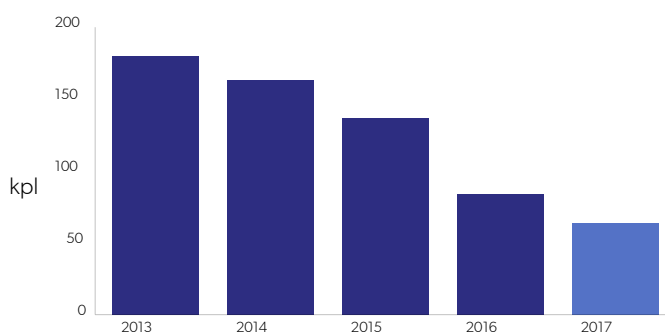
	2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto, milj. euroa	93,6	94,1	93,9	106,2	119,4
Liikevoitto, milj. euroa	53,7	13,4	9,1	12,0	18,8
Liikevoitto %	60,6	14,3	9,7	11,3	15,8
Tase, milj. euroa	266,9	262,7	258,1	239,2	225,3
Maksetut osingot, milj. euroa	8,3*	11,0	11,0	10,7	10,6
Investoinnit, milj. euroa	19,0	29,2	16,7	35,7	36,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	25,5	9,1	4,4	6,0	9,9
Omavaraisuusaste, %	45,4	59,9	58,2	63,9	67,7
Omavaraisuusaste ilman liittymismaksuja, %	20,0	34,8	33,4	37,5	40,3
Quick Ratio	1,9	1,4	1,7	1,4	1,9
Henkilöstöä keskimäärin	64	84	137	163	180

* hallituksen esitys

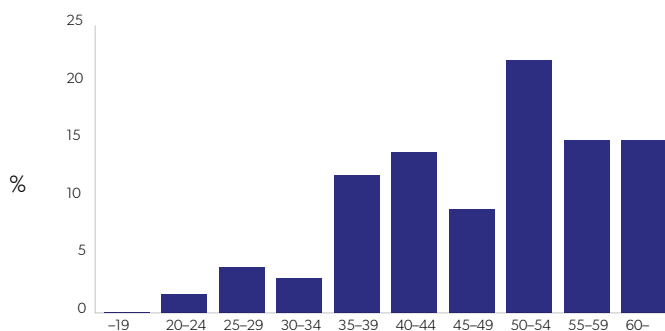
Henkilöstö 2017

Konsernin palveluksessa työskenteli 64 (84) henkilöä. Vakinaisen henkilöstön määrä tilikauden lopussa oli 62 (68).

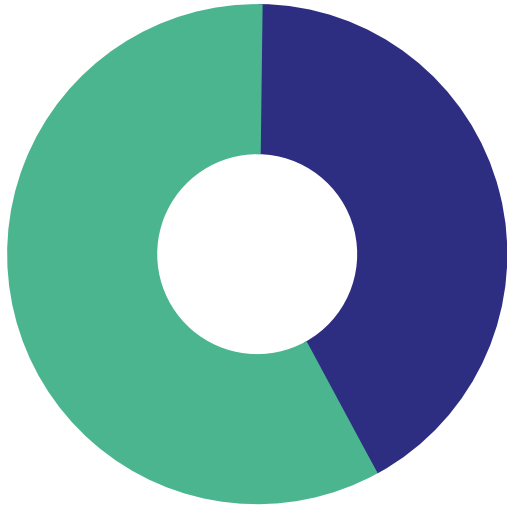
Konsernin vakinaisesta henkilöstöstä tilikauden päättyessä työskenteli energialiiketoiminnassa 28 (27), verkkoyhtiössä 19 (20) ja talous- ja hallintopalveluissa 15 (22). Konsernin vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,5 (49,5) vuotta. Kertomusvuoden henkilöstökulut olivat 4,4 (5,7) miljoonaa euroa eli 4,7 (6,0) prosenttia liikevaihdosta.



Henkilöstöä keskimäärin 2013–2017

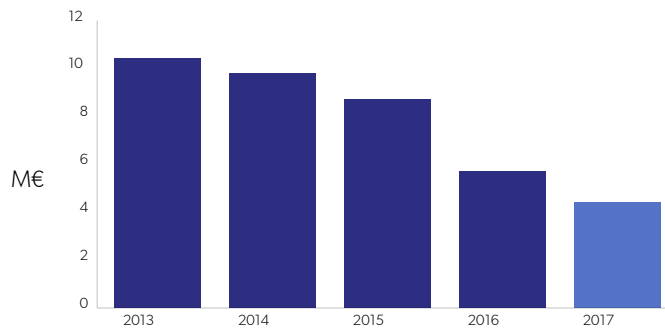


Henkilöstön ikäjakauma 2017



Naisia / miehiä vuoden 2017 lopulla

- naisia 26 kpl
- miehiä 36 kpl



Henkilöstökulut 2013–2017

Liiketoiminta

Energia ja verkko – toiminnan kaksi vahvaa tukijalkaa

Kymenlaakson Sähkö on 11 kaupungin ja kunnan omistama energiakonserni, joka kuuluu energiatoimialan merkittävien toimijoiden joukkoon Suomessa. Pääliiketoiminnot ovat sähköenergian tuotanto ja myynti sekä verkkotoiminta eli sähkönsiirto.

Sähkön tuotannosta ja myynnistä vastaa konsernissa Kymenlaakson Sähkö Oy, joka myy sähköä asiakkaille valtakunnallisesti. Kymenlaakson Sähköverkko Oy palvelee noin 103 000 asiakasta neljän maakunnan alueella. Se vastaa konsernin verkkoliiketoiminnasta eli sähköverkon suunnittelusta, rakennuttamisesta ja käytöstä. Kymenlaakson Sähkö Oy:llä on osuuksia Kymppivoima-yhtiöistä, Kaakon Alueverkko Oy:stä, Orimattilan Lämpö Oy:stä sekä Elvera Oy:stä.



Talouden kehitys liiketoiminnoittain / yhtiöittäin, M€

	Liikevaihto		Liikevoitto	
	2017	2016	2017	2016
Energialiiketoiminta	48,8	55,6	3,4	4,3
Kymenlaakson Sähköverkko Oy	48,0	41,2	50,8	8,3

Energialiiketoiminta

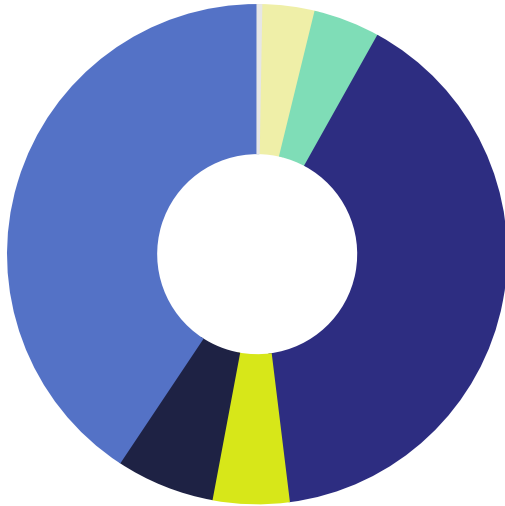
Yli 90 prosenttia omasta sähköntuotannosta on hiilivapaata

Energialiiketoiminnan liikevaihto oli 48,8 (55,6) miljoonaa euroa ja liikevoitto 3,4 (4,3) miljoonaa euroa. Sähköä myytiin 1 093 (1 200) GWh eli 8,9 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Laskuun vaikutti edellisvuotta lämpimämpi sää, joka vähensi lämmitystarvetta, sekä yksittäisten suursiakkaiden sähkönhankinnan vähentyminen. Vaikka kilpailutilanne sähköenergiamarkkinoilla oli kireä, hintakilpailussa pysyttiin hyvin mukana ja asiakasmäärät pystyttiin pitämään ennallaan.

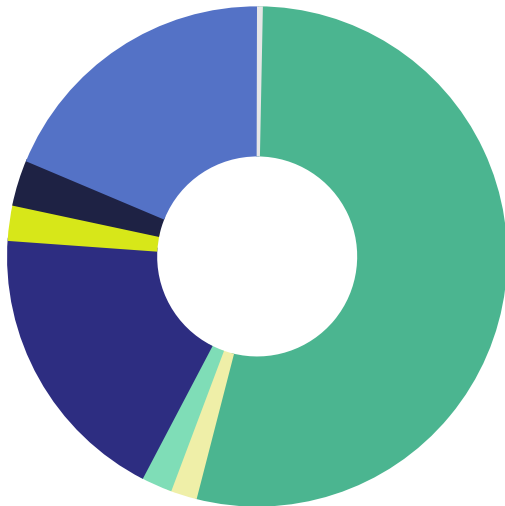
Pitkään jatkuneen sähkön hinnan laskun jälkeen sähkön tukkumarkkinahinta oli nousussa jo toisena vuotena peräkkäin. Sähkön markkinahinnat pohjoiseurooppalaisessa Nord Pool -sähköpörsissä nousivat 9,3 prosenttia edellisvuodesta. Suomessa aluehinnan keskiarvo oli 33,2 (32,5) €/MWh. Alhainen sähkön pörssihinta ei innostanut tuotantoinvestointeihin tuettua tuulivoimantuotantoa lukuun ottamatta. Suomessa sähkön nettotuonti ylsi uuteen ennätykseen.

Kymenlaakson Sähkön myymästä sähköstä 46 (45) prosenttia eli 506 (536) miljoonaa kilowattituntia tuotettiin omilla tuotanto-osuuksilla. Kristiinankaupungissa sijaitseva Suomen suurin 34 voimalan Metsälän tuulivoimapuisto valmistui loppuvuodesta ja se kaksinkertaisti Kymenlaakson Sähkön tuulivoimantuotannon noin 60 GWh:n vuositasolle. Samalla se nosti oman sähköntuotannon hiilivapaan osuuden yli 90 prosenttiin.

Lokakuun alussa Kemijoki Oy:n kanssa tehdyllä sopimuksella käytössämme on vuosittain 400 GWh vesivoimaa, jolla korvaamme pörssistä ostettavaa sähköä.



Sähkön tuotanto 2017, yhteensä 505 GWh

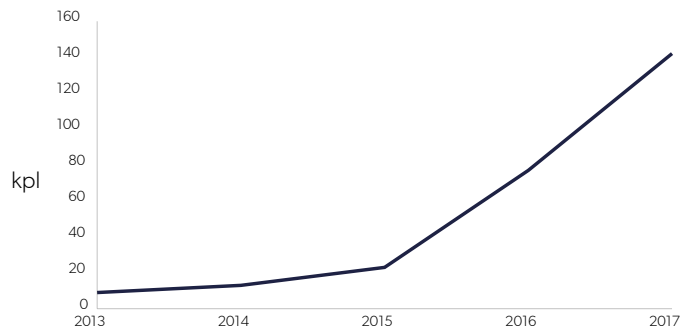


Sähkön hankinta 2017, yhteensä 1 093 GWh



Uutta liiketoimintaa aurinkosähköjärjestelmistä

Asiakkaiden keskuudessa mielenkiinto oman aurinkosähkön tuottamiseen kasvoi voimakkaasti. Kymenlaakson Sähkö aloitti aurinkosähköjärjestelmien myynnin yhteistyössä Lem-Kem Oy:n kanssa. Sähköverkkoon liitettöjä aurinkosähköjärjestelmiä oli vuoden lopussa 269 (154).



Verkkoon liitetyt aurinkosähkölaitteet
2013–2017

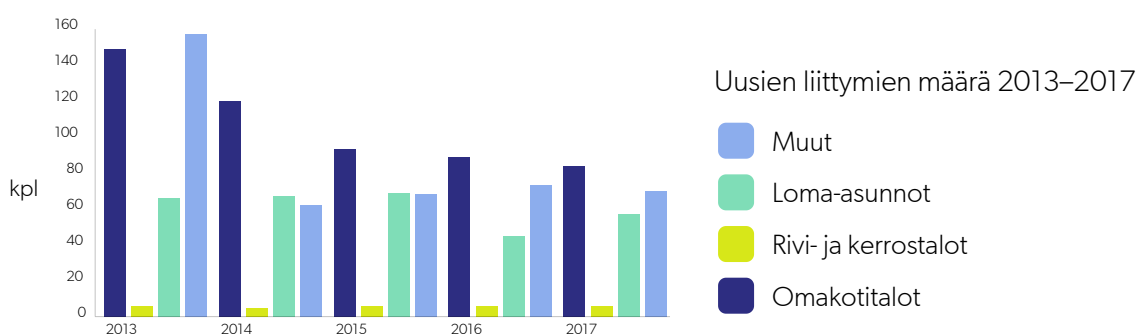
■ Aurinkosähkölaitteet

Verkkoliiketoiminta

Sähköverkon toimitusvarmuus kasvaa asetettuja tavoitteita nopeammin

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n liikevaihto oli 48,0 (41,2) miljoonaa euroa ja liikevoitto 50,8 (8,3) miljoonaa euroa. Siirtohinnoja korotettiin kertomusvuoden alussa. Sähkönsiirtoverkoston leasingjärjestelyn vaikutus liikevoittoon oli 37,5 miljoonaa euroa.

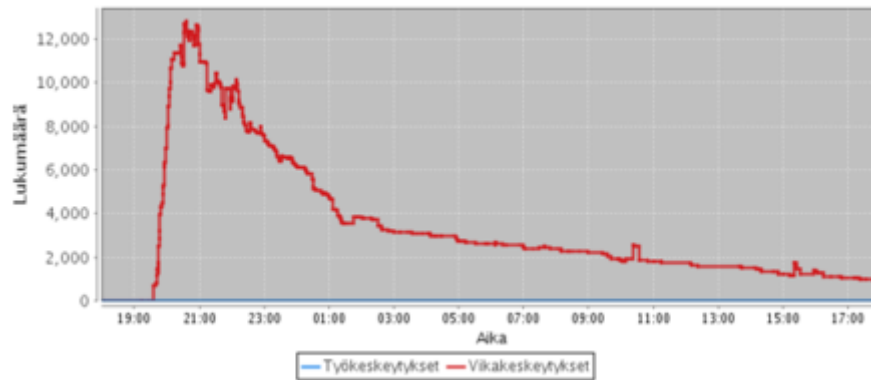
Kymenlaakson Sähköverkon sähkökäyttäjien määrä on lievässä kasvussa – vuoden lopussa oli 102 823 (102 734) sähkökäyttäjää. Uusia sähköliittymiä rakennettiin vuoden aikana 217 (213). Jakelualueella käytettiin sähköä 1,3 prosenttia viimevuotista vähemmän eli 1 334 (1 351) miljoonaa kilowattituntia.



Vihainen Kiira teki tuhoa verkkoalueella

Elokuussa verkkoalueen ylitse pyyhältänyt Kiira-ukkosmyrsky oli yksi yhtiön historian tuhoisimmista rajuilmoista. Parissa tunnissa se aiheutti yhtiön läntisellä verkkoalueella yli 50 keskijänniteverkon vikaa ja sähköhäiriöitä yli 12 000 asiakkaalle. Vikapaikoissa häiriöt olivat merkittäviä, sillä johdoille kaatui suuria puita ja useassa kohteessa oli tehtävä jälkikorjauksia. Häiriöitä selvittelemässä oli 70 henkilöä, ja kustannukset nousivat yli 1 miljoonan euron.

Joulukuussa harvinainen kantaverkkovika katkaisi sähköt Kymenlaakson Sähköverkon alueella noin 15 000 taloudelta. Loviisa, Lapinjärvi, Liljendal ja osa Elimäkeä pimenivät kolmeksi tunniksi.

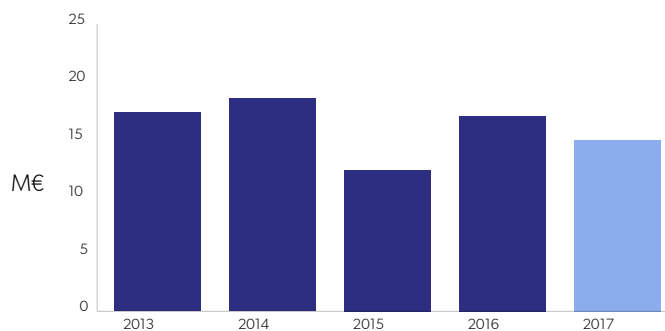


Kiira-rajuilma iski alueellemme 12.8.2017.

Vakaa investointitahti jatkuu

Sähköverkon toimitusvarmuutta parantavat maakaapelointi- ja muut verkostoinvestoinnit olivat 14,9 (17,0) miljoonaa euroa. Merkittävimmät kohteet olivat Lapinjärven sähköasema ja sitä syöttävä 110 kV voimajohto, jotka valmistuessaan vahvistivat olennaisesti Lapinjärven alueen toimitusvarmuutta.

Toimitusvarmuustavoite, jonka mukaan 50 prosenttia asiakkaista tulee olla toimitusvarman verkon piirissä vuoden 2019 loppuun mennessä, on jo saavutettu etujassa. Sähköverkkoinvestoinnit kohdistuvat taajamien jälkeen entistä enemmän haja-asutusalueille.



Haja-asutusalueen sähköasiakas 2030 -tutkimus verkonrakennuksen apuna

Haja-asutusalueiden sähkönsaantia parannetaan toimitusvarmuustavoitteiden mukaisesti mittavin investoinnein. Verkonrakentamisessa käytetään ratkaisuja, jotka ovat mahdollisimman kustannustehokkaita ja sähkökäyttäjän kannalta tarkoituksenmukaisia. Kymenlaakson Sähköverkko on kolmen muun verkkoyhtiön kanssa mukana Lappeenrannan teknillisen yliopiston koordinoimassa hankkeessa, jossa tutkitaan haja-asutusalueen sähkökäyttäjän tulevaisuuden tarpeet ja kehitetään niiden mukaisesti kustannustehokkaita verkkoratkaisut. Tarkoituksena on löytää ratkaisut, jotka palvelevat mahdollisimman hyvin sähkökäyttäjää myös tulevaisuudessa. Haastattelututkimus saatiin päätökseen kertomusvuoden aikana. Tulokset otetaan

huomioon verkonrakentamisen suunnittelussa.

Vastuullisuus

Kestäviä valintoja huomisen hyväksi

Ihmisten ja ympäristön hyvinvointi on meille tärkeää. Vastuullinen toiminta ja hyvä yrityskansalaisuus tarkoittavat meille valintoja ja tekoja. Omalla toiminnallamme tuemme hyvinvointia ja elinvoimaisuutta alueellamme myös tulevan sukupolven hyväksi.

Perustan hyvinvoinnille luo luotettava, kilpailukykyinen, ympäristöystävällinen ja vuorovaikutteinen energia.

Luotettavaa energiaa

Toimintamme lähtökohta on turvallinen, kehittyvä ja häiriötön toiminta energiaketjun kaikissa vaiheissa tuotannosta kulutukseen.

Kilpailukykyistä energiaa

Olemme sitoutuneet pitkänjänteiseen toimintaan, joka ulottuu seuraavaa kvartaalia pidemmälle ja toimii kaikkien sidosryhmiemme parhaaksi. Terveellä liiketoiminnalla voimme varmistaa toiminnan jatkuvuuden, luotettavan energiantoimituksen ja merkittävän tuoton omistajakunnille.

Ympäristöystävällistä energiaa

Ympäristönäkökulma on mukana kaikessa toiminnassamme ja vaikuttaa keskeisesti työhömmä ja valintoihimme energiantuotannossa. Ympäristövaikutusten merkitys energia-alalla on suuri. Keskeinen kysymys on ilmastonmuutoksen hillitseminen investoimalla uusiutuvaan energiaan ja hiilineutraaliin tuotantoon.

Vuorovaikutteista energiaa

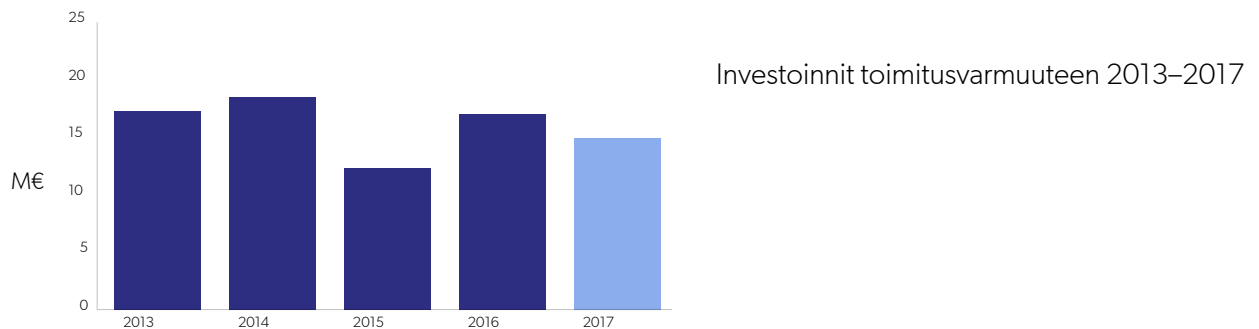
Sosiaalisen vastuun keskiössä ovat ihmiset. Vastuullisessa sidosryhmätyössä on tärkeää tunnistaa keskeisten ryhmien odotukset ja tarpeet. Meille tärkeitä sidosryhmiä ovat asiakkaat, henkilöstö ja omistajat sekä viranomaiset, päättäjät ja järjestöt.

Luotettavaa energiaa

- **Takaamme energiaturvallisuuden ja toimitusvarmuuden investoinneilla ja jatkuvalla kehitystyöllä.**
- **Toimimme läpinäkyvästi ja avoimesti energiaketjun kaikissa vaiheissa tuotannosta kuluttajalle.**
- **Kehitämme palveluja ja tuotteita niin, että ne ovat kestäviä ja tehokkaita läpi koko ketjun.**

Vastaamme toiminta-alueellamme noin 103 000 asiakkaan energiansaannista. Verkon kehittämissuunnitelmamme määrittelee vuosittaiset toimenpiteet ja investointitarpeet vuoteen 2028 saakka. Sen lisäksi vastaamme sähköverkon kunnossapidosta.

Toimitusvarmuustavoitteet pohjautuvat sähkömarkkinalakiin, joka edellyttää, että vuonna 2019 toimitusvarman verkon piirissä on 50 prosenttia asiakkaista. Vuonna 2023 toimitusvarman verkon piirissä on oltava 75 prosenttia asiakkaistamme. Kymenlaakson Sähköverkon alueella toimitusvarman sähköverkon piiriin saatiin kertomusvuonna jo yli 60 prosenttia asiakkaistamme.

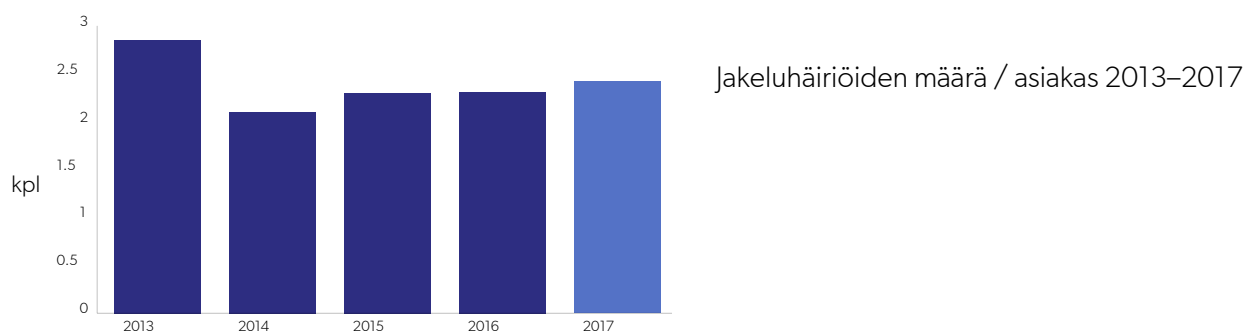
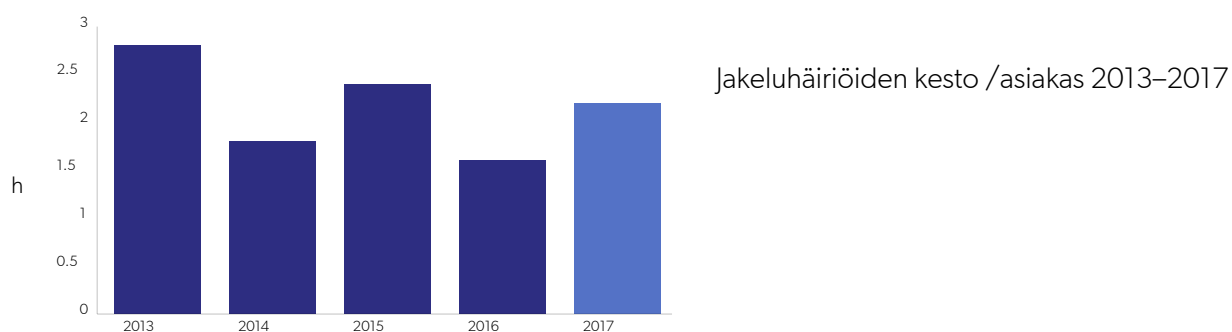


Keskeisiä toimenpiteitä toimitusvarmuuden parantamiseksi 2017

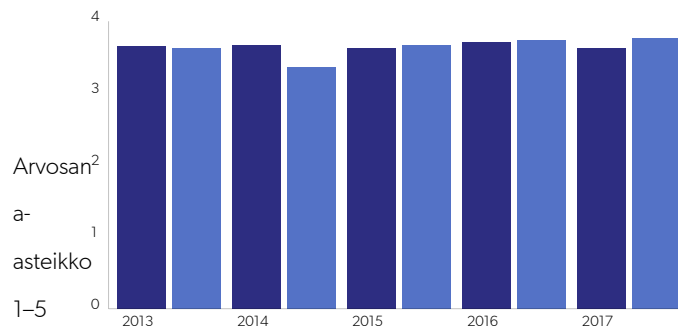
- Lapinjärven sähköasema ja sitä syöttävä voimajohto valmistuivat.
- Keskijänniteverkkoa kaapeloitiin 89,4 kilometriä. Keskijänniteverkon kaapelointiaste oli vuoden lopussa 18,6 prosenttia.

- Kymenlaakson Sähköverkon alueella tehtiin vuosittaisia verkon lentokuvauksia. Kuvausvuorossa tänä kesänä olivat Luumäen, Miehikkälän, Inkeröisten, Anjalan, Korian, Pyhtään, Lapinjärven ja Kotkan pohjoisosan alueet.
- Johtoalueen reunapuiden oksinta käynnistyi Kymenlaakson Sähköverkon alueella. Hollolan, Orimattilan ja Artjärven alueilla oksittiin kesän aikana kaikkiaan noin 230 johtokilometriä.

Tavoitetaso jakeluhäiriöiden osalta on korkeintaan 1,1 tuntia asiakasta kohden. Kiira-myrskyn takia jakeluhäiriöiden kesto asiakasta kohden oli keskimäärin 2,2 (1,6) tuntia. Jakeluhäiriöiden määrä oli 2,42 (2,31). Häiriöistä aiheutuneet korjauskustannukset olivat kertomusvuonna 1,4 (1,3) miljoonaa euroa.



Asiakastytyväisyystutkimuksen mukaan arviointi sähkönjakelun häiriöttömydestä laski hieman viime vuodesta. Asiakkaiden arvio vikojen korjausnopeudesta parani edellisvuodesta ja oli myös toimialan keskiarvoa (3,54) parempi.



Asiakastytyväisyys / Sähkön laatu 2013–2017

- Sähkönjakelun häiriöttömyys
- Vikojen korjausnopeus

Kilpailukykyistä energiaa

- **Toimimme kannattavasti ja vastuullisesti suhteessa kaikkiin sidosryhmiimme.**
- **Turvaamme elinkeinoelämän toimintaedellytykset varmistamalla teollisuudelle myytävän sähkön ja siirron hinnoittelun kohtuullisuuden.**
- **Tuotamme kansalaisille kohtuuhintaista energiaa toimimalla hankinnoissamme vastuullisesti ja asiantuntevasti sekä minimoimalla hintariskejä.**

Sähkön hintakilpailukykyä turvataan suojauksilla

Hinnaltaan kilpailukykyinen energia on keino, jonka avulla varmistamme elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kuluttaja-asiakkaiden jokapäiväistä sujuvaa arkea.

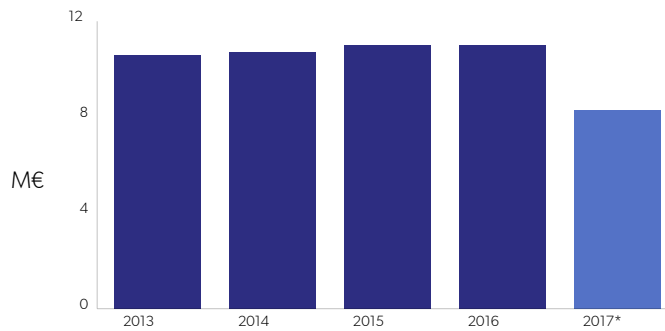
Sähkön hintariskejä vastaan suojaudutaan tekemällä sähköjohdannaissopimuksia sekä myynnin että tuotannon osalta. Yhtiössä on salkunhallinnan riskikäsikirja, jonka mukaisesti suojaustoimenpiteet toteutetaan.

Toiminnan riskit ja epävarmuustekijät hallitaan noudattamalla yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintajärjestelmää ja riskienhallintapolitiikkaa.

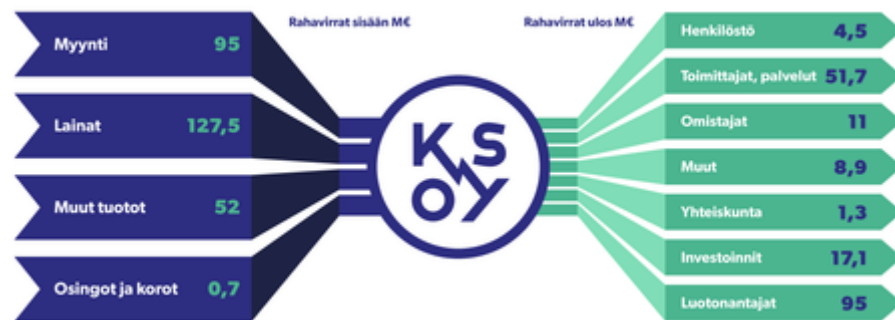
Arvoa omistajille ja yhteiskunnalle

Tavoitteenamme on tuottaa arvoa kaikille sidosryhmillemme. Omistajille ja yhteiskunnalle tuotamme taloudellista arvoa mm. verojen ja osinkojen muodossa. Vuonna 2017 maksoimme arvonlisäveroa 12,4 miljoonaa euroa ja sähköveroa 26 miljoonaa euroa. Tuloveroa maksettiin 1,3 miljoonaa euroa.

Omistajille on maksettu osinkoa viimeisen viiden vuoden aikana yli 55 miljoonaa euroa. Vuodelta 2017 hallitus on esittänyt 8,3 miljoonan euron osingon jakamista 11 osakaskunnalle.



Omistajille maksetut osingot 2013–2017



Asiakkaille ja henkilöstölle

Kannattava ja menestyvä yhtiö on turvallinen kumppani. Taloudellinen vakaus turvaa toimintamme ja sen kehittämisen. Meillä on rooli yhteiskunnassa välttämättömän hyödykkeen, sähkön, tuottajana ja vastuu yli 100 000 asiakkaastamme, joille mahdollistamme sähkön häiriötöntä toimitusta ja saatavuutta kilpailukykyiseen hintaan. Kannattava toiminta mahdollistaa välttämättömät investoinnit, joiden avulla täytämme meille asetetut vaatimukset ja varaudumme tulevaisuuden tarpeisiin sekä uudenlaisiin energiaratkaisuihin.

Ympäristöystävällistä energiaa

- **Siirrymme päästöttömään energiantuotantoon ja käytämme monimuotoisesti eri energialähteitä.**
- **Tarjoamme energianeuvontaa ja kannustamme energiatehokkuuteen.**
- **Mahdollistamme asiakkaillemme kestävän energiankulutuksen.**

Hiilivapaata energiantuotantoa

Strateginen tavoitteemme on luopua fossiilisia polttoaineita käyttävästä energiantuotannosta vuoteen 2023 mennessä. Energiantuotannossa investoinnit ovat vahvasti painottuneet uusiutuviin energiamuotoihin, pääasiassa tuulivoimaan. Nyt omasta energiantuotannosta yli 90 prosenttia on hiilivapaata. Lähivuosina fossiilinen tuotanto tulee vähenemään entisestään, kun hiilivoimaloita poistetaan käytöstä.

Energianeuvontaa ja kestävää energiankäyttöä asiakkaillemme

Myydyistä sähkösopimuksista noin 30 prosenttia oli vihreän sähkön sopimuksia, joissa myytävä energia tuotetaan uusiutuvilla luonnonvaroilla: tuulivoimalla, bioenergialla ja vesivoimalla.

Kiinnostus aurinkosähkön tuottamiseen on kasvanut vahvasti sekä kuluttaja- että yritys- ja yhteisöasiakkaiden keskuudessa. Vuoden alussa toimimme markkinoille omat aurinkosähköjärjestelmät yhteistyössä Lem-Kem Oy kanssa. Tavoitteena oli tarjota asiakkaille varmatoiminen ja oikein mitoitettu järjestelmä kokonaispakettina, jossa huomioidaan toteutus suunnittelusta käyttöönottoon ja käytönaikaiseen tukeen saakka. Vastaanotto on ollut myönteinen ja järjestelmiä on myyty sekä omakoti- että yritysasiakkaille.

Olemme mukana rakentamassa omalla verkkoalueellamme, Koriolla, vuonna 2019 järjestettäviä asuntomessuja.

Pilotoimme myös kotiautomaatioratkaisua, kodin älykästä järjestelmää, jossa mobiiliapplikaation avulla voidaan valvoa ja ohjata kodin sähkönkäyttöä. Lämmitys, vesivaraajan säädöt, autonlämmitys ja myös erilaiset turvajärjestelmät kuuluivat järjestelmän piiriin.

Sähköautojen latausta varten rakennettiin kaksi latauspistettä päätoimipaikan pihalle Elimäelle. Olimme mukana rahoittamassa Motivan tuottamien latauspisteiden hankintaa koskevien oppaiden, kuten Kiinteistöjen latauspisteet kuntoon sekä Sähköauton ostajan ABC, päivitystä ja kehitystyötä.

Alueen kirjaistoissa on noin 60 energiankulutusmittaria, joita asiakkaat voivat lainata veloitusetta

käyttöön. Olimme kertomusvuonna mukana rahoittamassa myös puolueettomien energianeuvojien toimintaa Kymenlaaksossa ja Päijät-Hämeessä.

Energiatehokkuussopimus velvoittaa omaan energiatehokkuuteen

Kymenlaakson Sähkö on mukana myös uudella energiatehokkuussopimuskaudella 2017–2025. Sopimus velvoittaa energiankäytön tehostamiseen vapaaehtoisesti kehittämällä innovatiivisia uusia energiapalveluita ja energiatehokkuustoimia asiakkaille. Energiankäyttöä on tehostettava myös omassa toiminnassa energian jakelussa ja tuotannossa. Tavoitteena on vähintään kuuden prosentin tehostaminen vuoteen 2025 mennessä vuoden 2016 energiankäyttöön verrattuna.

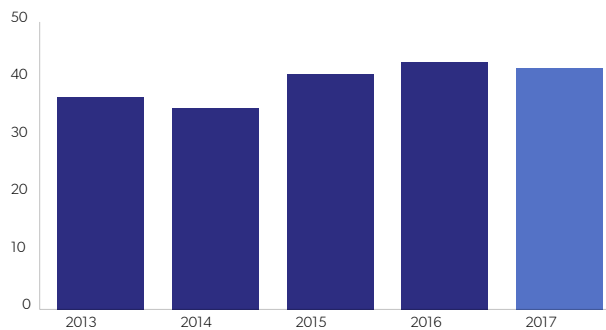
Kymenlaakson Sähköllä on käytössä oma aurinkosähköjärjestelmä, joka tuottaa sähköä pääasiassa päätoimipaikan energiatarpeisiin.

Vuorovaikutteista energiaa

- Käymme avointa keskustelua kaikkien sidosryhmien kanssa, ja takaamme päättäjien tiedonsaannin energia-asioissa.
- Varmistamme työntekijöidemme turvallisuuden, tarvittavan koulutuksen ja työhyvinvoinnin.
- Olemme osa yhteisöä, jonka toimintaa tuemme ja jonka menestykseen vaikutamme omalla toiminnallamme.

Asiakas määrää toimintamme suunnan

Tavoitteenamme on ymmärtää ja ennakoida asiakkaidemme muuttuvia tarpeita ja vastata niihin parhaalla mahdollisella tavalla. Tapaamme toimia käytännön asiakaskohtaisissa ja erilaisissa tilanteissa ohjaa asiakkuuden hoidon toimintamalli. Onnistumistamme mitataan vuosittain toteutettavalla asiakastytyväisyystutkimuksella. Tavoitteenamme on saavuttaa asiakastytyväisyydessä kokonaistulos 50 vuoteen 2023 mennessä.



Asiakastytyväisyyden kokonaisarvosana 2013–2017

Vuoden 2017 tutkimuksessa asiakastytyväisyys oli edellisvuoden tasolla

Vuoden 2017 asiakastytyväisyystutkimuksen tulosten mukaan asiakkaamme ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun. Asiakkaiden antama yleisarvosana oli sama kuin edellisvuonna eli 3,68 (asteikko 1–5). Tyytyväisyysindeksi oli kaikissa asiakasryhmissä koko toimialan keskiarvoa parempi tai samalla tasolla.

Online-palvelu toimii hyvin, siirtoasiakkaat arvostavat

vikojen nopeaa korjausta

Kokonaistoimitusasiakkaamme (sekä siirto että energia) muodostavat asiakaskunnastamme valtaosan. Tähän asiakasryhmään kuuluvat pitävät Kymenlaakson Sähkön vahvuusalueina mm. Online-palvelumme toimivuutta ja tiedottamista häiriötilanteissa. Kehittämiskohteiksemme kokonaistoimitusasiakkaat mainitsevat asiakaspalvelun ja sähkönjakelun häiriöttömyyden.

Organisaatio uuteen iskuun

Yhtiön talouden ja hallinnon toimintoja tehostettiin ja sopeutettiin nykyistä yhtiörakennetta vastaaviksi. Yhtiön toiminnoissa tapahtui merkittävä muutos, kun aiemmin konserniin kuuluneen Kyvera Oy:n talouden ja hallinnon palvelut siirtyivät verkonrakennusyhtiö Elvera Oy:n hoidettavaksi vuonna 2016 ja 62 henkilöä siirtyi uuden verkonrakennusyhtiön palvelukseen.

Tavoitteena oli järjestää talous- ja hallintoyksikössä olennaisesti vähentynyt työ vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta, määritellä toimintojen sijoittuminen yksityismyynnissä tarkoituksenmukaisella tavalla ja varmistaa yhtiön taloudellinen suorituskyky. Neuvottelujen tuloksena henkilöstön määrä väheni kolmella, joista kaksi eläkeratkaisuilla. Lisäksi kolme tehtävää osa-aikaistettiin.

Kymenlaakson Sähkö solmi ICT-palvelusopimuksen MPY Palvelut Oyj:n kanssa. Sopimuksen mukaan MPY Palvelut huolehtii Kymenlaakson Sähkön perustietotekniikka-, konesali- ja asiantuntijapalveluista, tietotekniikan tukipalveluista, tietoliikennepalveluista sekä laiteoimituksista. Neljä KSOY:n tietohallinnon työntekijää siirtyi MPY:n palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Yhteistyöllä vaikutamme alan ja alueemme tulevaisuuteen

Asiantuntijamme toimivat aktiivisesti monissa toimikunnissa sekä ohjaus- ja työryhmissä, joiden tavoitteena on energia-alan kehittäminen kestäväällä ja kannattavalla tavalla. Yhteisenä tavoitteena on toiminta- ja investointiympäristön rakentaminen vakaaksi, ennakoitavaksi ja turvalliseksi.

Tutkimusyhteistyö Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa tuo liiketoimintamme hyödynnettäväksi arvokasta tutkimustietoa. Samalla olemme mukana tiedeyhteisössä viemässä alan kehitystä eteenpäin ja luomassa uutta liiketoimintaa ja hyvinvointia alueelle.

Näissä olimme mukana 2017:

Organisaatio

Adato Energia Oy

Verkonrakennuttamistyöryhmä

Asiakaslehti Kymppi

Toimitusneuvosto

Elvera Oy

Hallitus

Energiateollisuus ry

Energiatehokkuussopimukset energiapalveluiden ohjaustyöryhmä (EP-TOPO)

Energiäteollisuus ry	Finanssisääntelytyöryhmä
Energiäteollisuus ry	Hallitus
Energiäteollisuus ry	Regulaatiotoimikunta, pj.
Energiäteollisuus ry	Työmarkkina-asioiden asiantuntijaverkosto
Energiäteollisuus ry	Viestintäohjausryhmä
Kymenlaakson energianeuvonta	Ohjausryhmä
Kymenlaakson kauppakamari	Teollisuusvaliokunta
Kymenlaakson kauppakamari / Kouvolan osasto	Hallitus
Kymppivoima Oy ja Kymppivoima Hankinta Oy	Hallitus, pj.
Kymppivoima Hydro Oy	Hallitus
Orimattilan Lämpö Oy	Hallitus, varapj.
Tampereen yliopisto	Sähkön laadun asiantuntijaryhmä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus	Etelä-Suomen alueellinen varautumistoimikunta (E-S ALVAR)
Voimapiha Oy	Hallitus

Stipendeillä edistämme alueen liikunta- ja kulttuurielämää

Kuusi lahjakasta nuorta sekä neljä nuorten urheilu- ja kulttuuriharrastuksiin panostavaa seuraa saivat tänä vuonna Kymenlaakson Sähkön urheilu- ja kulttuuristipendit. Stipendejä jaettiin nyt jo 12. kerran.

Stipendihakemuksia tuli kaikkiaan lähes 90. Niiden joukosta stipendien saajiksi valittiin 5 yksilöurheilijaa ja 2 joukkuetta. Kulttuurin puolella myönnettiin 1 yksilöstipendi ja 2 ryhmästipendiä. Valinnassa painotettiin tänä vuonna mm. menestystä, tavoitteellisuutta ja pitkäjänteistä sitoutuneisuutta lajiin. Yksilöstipendin suuruus on 500 euroa ja joukkuestipendin 800 euroa.

Hallinnointi

Vastuullista päätöksentekoa

Kymenlaakson Sähkö -konsernin toiminta, päätöksenteko ja hallinto perustuu Suomen lakeihin ja säädöksiin, yhtiön yhtiöjärjestykseen sekä omistajakuntien keskenään solmimaan osakassopimukseen. Hallinnointikoodi päivitettiin kertomusvuoden aikana ja hallitus vahvisti yhtiön uuden hallintokoodin (Corporate Governance) 5.10.2017.

Konsernin toiminnasta vastaavat osakeyhtiölain mukaisella tavalla Kymenlaakson Sähkön hallintoneuvosto ja hallitus. Yhtiön määräysvalta ja hallinto on jaettu hallintoneuvoston ja hallituksen sekä toimitusjohtajan kesken.

Kymenlaakson Sähkö Oy:n tytäryhtiön Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n hallitus muodostuu emoyhtiön nimeämistä henkilöistä. Konsernin hallinnossa noudatetaan sähkömarkkinalain eriyttämisvelvollisuutta koskevia vaatimuksia.

Konserniohje määrittelee puitteet konsernin tytäryhtiöiden omistajaohjaukselle. Ohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä, ellei niitä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Yhtiökokous

Yhtiökokous käyttää ylintä päätösvaltaa. Sen tehtäviin kuuluvat osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä määrätyt tehtävät. Se valitsee sekä hallituksen että hallintoneuvoston jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa yksi ääni kutakin omistamaansa osaketta kohti. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä yhtiön kotipaikkakunnalla.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa hallintoa sekä antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausunto tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta.

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään kahdeksan ja enintään 24 jäsentä. Omistajakuntien välisen osakassopimuksen mukaisesti hallintoneuvostoon valitaan yksi jäsen kustakin sopimuksessa mukana olevasta kunnasta. Hallintoneuvosto kokoontuu keskimäärin kaksi kertaa vuodessa.

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä lain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtajan.

Hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä. Osakassopimuksen mukaan hallituksen jäsenet valitaan sopimusosapuolten suhteellisiin omistusosuuksiin perustuen. Hallitus kokoontuu säännöllisin väliajoin noin 8–10 kertaa toimikauden aikana hallituksen etukäteen vahvistaman aikataulun mukaisesti ja lisäksi aina tarvittaessa.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja johtaa yhtiön liiketoimintaa ja vastaa yhtiön operatiivisesta toiminnasta lakien, säädösten ja hallituksen antamien valtuuksien ja ohjeiden mukaisesti.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa. Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtajan lisäksi Kymenlaakson Sähkö Oy:n liiketoimintajohtaja ja talousjohtaja sekä tytäryhtiö Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n toimitusjohtaja. Laajennettuun johtoryhmään kuuluvat lisäksi Kymenlaakson Sähkö Oy:n kehityspäällikkö ja viestintäpäällikkö. Laajennettu johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa.

Johtoryhmä



Aku Pyymäki, toimitusjohtaja, Kymenlaakson Sähkö Oy

Koulutus: DI

Syntymävuosi: 1965

Edustukset: seuraavien yhtiöiden hallituksessa: Elvera Oy, Energiateollisuus ry, Kymppivoima Oy (pj.), Kymppivoima Hankinta Oy (pj.), Kymppivoima Hydro Oy, Voimapiha Oy, Orimattilan Lämpö Oy (vpj.), Kymenlaakson kauppakamarin Teollisuusvaliokunta

Simo Harju, talousjohtaja, Kymenlaakson Sähkö Oy

Koulutus: KTM

Syntymävuosi: 1976

Edustukset: -

Olli Laitinen, energialiiketoiminnan johtaja, Kymenlaakson Sähkö Oy

Koulutus: DI

Syntymävuosi: 1978

Edustukset: Orimattilan Lämpö Oy:n hallituksen jäsen

Raimo Härmä, toimitusjohtaja, Kymenlaakson Sähköverkko Oy

Koulutus: insinööri

Syntymävuosi: 1958

Edustukset: Energiateollisuus ry:n Regulaatiotoimikunnan pj., Kaakon Alueverkko Oy hallituksen pj.

Laajennettuun johtoryhmään kuuluivat lisäksi **kehityspäällikkö Heikki Rantula** ja **viestintäpäällikkö Annemari Backman**.

Kuvassa vasemmalta oikealle Aku Pymäki, Olli Laitinen, Raimo Härmä ja Simo Harju.

Hallitus



Harri Helminen, hallituksen puheenjohtaja

Koulutus: keskikoulu, HHJ-tutkinto

Syntymävuosi: 1955

Nykyinen työtehtävä: työsuojeluasioiden projektityöntekijä, Stora Enso Anjalankoski

Keskeiset luottamustehtävät: Kouvolan kaupunginhallituksen puheenjohtaja, Kymenlaakson maakuntahallituksen puheenjohtaja

Mia Heijnsbroek-Wirén, hallituksen varapuheenjohtaja

Koulutus: YO Hotelli- ja ravintolaesimies

Syntymävuosi: 1969

Nykyinen työtehtävä: hotelli- ja ravintola-alan ammattiopettaja

Keskeiset luottamustehtävät: Loviisan kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Kim Jordas, hallituksen jäsen

Koulutus: ylioppilas, HHJ-koulutus

Syntymävuosi: 1959

Nykyinen työtehtävä: toimitusjohtaja, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL r.y.

Keskeiset luottamustehtävät: Lapinjärven kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja, Pro Kala ry:n hallituksen puheenjohtaja

Jussi Karinen, hallituksen jäsen

Koulutus: DI, HHJ-koulutus

Syntymävuosi: 1955

Nykyinen työtehtävä: toimitusjohtaja, Jukab Oy

Keskeiset luottamustehtävät: Orfer Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Inosence Polyol Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Ylen hallituksen jäsen, hallituksen jäsen lukuisissa muissa yhtiöissä

Jarkko Harjumaaskola, hallituksen jäsen

Koulutus: ammattikoulu, talonrakennuslinja, HHJ-koulutus

Syntymävuosi: 1968

Nykyinen työtehtävä: aluetoimitsija, Rakennusliitto

Keskeiset luottamustehtävät: Haminan kaupunginvaltuuston jäsen, HaminaKotka Satama Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja, Maakuntavaltuuston jäsen sekä tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Kristian Forsman, hallituksen jäsen

Koulutus: MMM (maatalous- ja metsätieteiden maisteri), HHJ-tutkinto

Syntymävuosi: 1971

Nykyinen työtehtävä: maaseutuyrittäjä

Keskeiset luottamustoimet: Myrskylän kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Mika Lampola, hallituksen jäsen

Koulutus: insinööri, sähkövoimatekniikka

Syntymävuosi: 1971

Nykyinen työtehtävä: kunnossapidon projektipäällikkö, UPM

Keskeiset luottamustehtävät: Hollolan kunnanhallituksen jäsen, pankin hallintohenkilö, eri kansalaisjärjestöt

Kuvassa vasemmalta oikealle Mia Heijnsbroek-Wirén, Mika Lampola, Jarkko Harjumaaskola, Harri Helminen, Kim Jordas, Kristian Forsman ja Jussi Karinen.

Hallintoneuvosto

Markus Kalliokivi, hallintoneuvoston puheenjohtaja

Koulutus: peruskoulu

Syntymävuosi: 1976

Nykyinen työtehtävä: yrittäjä

Keskeiset luottamustehtävät: Pukkilan kunnanhallituksen puheenjohtaja, Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän hallituksen jäsen

Janne Lepola, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Koulutus: LL, eMBA, HHJ-koulutus

Syntymävuosi: 1965

Nykyinen työtehtävä: johtava lääkäri, toimitusjohtaja

Keskeiset luottamustehtävät: Loviisan kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Osmo Havuaho, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: valtiotieteen kandidaatti, HHJ-tutkinto

Syntymävuosi: 1958

Nykyinen työtehtävä: kunnanjohtaja, Virolahti

Keskeiset luottamustehtävät: Cursor Oy:n hallituksen jäsen, Interfin Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Kiinteistö Oy Virojoen linja-autoaseman hallituksen puheenjohtaja, Kaakkois-Suomen Pelastusalanliitto ry:n hallituksen jäsen, Kymenlaakson Venäjän-kaupan killan hallituksen jäsen, Kiinteistö Oy Virolahden Vuokra-asuntojen hallituksen jäsen

Elina Inkeroinen, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: FM, HHJ-tutkinto

Syntymävuosi: 1975

Nykyinen työtehtävä: eduskunta-avustaja

Keskeiset luottamustehtävät: Haminan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, seutuvaltuuston 1. varapuheenjohtaja, maakuntavaltuuston jäsen, HaminaKotka Satama Oy:n hallituksen jäsen

Ville Kaunisto, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: kauppatieteiden yo

Syntymävuosi: 1982

Nykyinen työtehtävä: koripalloilija

Keskeiset luottamustehtävät: Kouvolan kaupunginvaltuuston jäsen, Kymenlaakson Osuuspankin edustajiston jäsen

Tapio Malmiharju, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: maanviljelysteknikko

Syntymävuosi: 1952

Nykyinen työtehtävä: maanviljelijä /eläkeläinen

Keskeiset luottamustehtävät: Orimattilan kaupunginvaltuuston jäsen ja kaupungin elinvoima- ja teknisen valiokunnan puheenjohtaja

Jouni Martikainen, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: DI

Syntymävuosi: 1968

Nykyinen työtehtävä: kunnanjohtaja, Askola

Keskeiset luottamustehtävät: -

Elmeri Nieminen, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: metsätalousinsinööri

Syntymävuosi: 1985

Nykyinen työtehtävä: maa- ja metsätalousyrittäjä

Keskeiset luottamustehtävät: Myrskylän kunnanhallituksen puheenjohtaja, Myrskylän säästöpankin isännistön puheenjohtaja, Nystunga Oy hallituksen puheenjohtaja

Vesa Peltola, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: DI

Syntymävuosi: 1965

Nykyinen työtehtävä: johtava asiantuntija Motiva Oy, toimitusjohtaja Lapinjärven Lämpö Oy

Keskeiset luottamustehtävät: Lapinjärven kunnanhallituksen jäsen ja teknisen lautakunnan varapuheenjohtaja

Päivi Rahkonen, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: hallintotieteiden maisteri

Syntymävuosi: 1964

Nykyinen työtehtävä: kunnanjohtaja, Hollola

Keskeiset luottamustehtävät: -

Antti Rämä, hallintoneuvoston jäsen

Koulutus: maatalousteknikko, HHJ-tutkinto

Syntymävuosi: 1967

Nykyinen työtehtävä: maatalousyrittäjä

Keskeiset luottamustehtävät: Luumäen kunnanhallituksen puheenjohtaja

Ilkka Ollila, hallintoneuvoston henkilöstöedustaja

Koulutus: automaatiotekniikan insinööri

Syntymävuosi: 1980

Nykyinen työtehtävä: asiakasvastaava

Keskeiset luottamustehtävät: teknisten toimihenkilöiden luottamusmies

Pia Hietanen, hallintoneuvoston henkilöstöedustaja

Koulutus: ekonomi

Syntymävuosi: 1967

Nykyinen työtehtävä: yksikön päällikkö, sähkön hankintapalvelut

Keskeiset luottamustehtävät: ylempien toimihenkilöiden luottamusmies

Riskienhallinta

Kymenlaakson Sähkö -konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategian tavoitteiden saavuttamista ja turvata yhtiön toimintakyky ennakoimalla mahdolliset uhkatekijät. Yhtiöllä on hallituksen hyväksymä riskienhallintajärjestelmä ja riskienhallintapolitiikka. Riskien kehityksestä ja hallintatoimenpiteistä raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Merkittävimmät riskit liittyvät pääliiketoimintoihin eli energia- ja verkkoliikeliiketoimintaan sekä niiden rahoitusjärjestelyihin. Kertomusvuonna epävarmuustekijöitä liittyi jossain määrin kaikkiin riskiryhmiin, mutta niiden hallinnassa onnistuttiin suunnitellusti eivätkä ne vaikuttaneet merkittävässä määrin tavoitteiden saavuttamiseen.

Energialiiketoimintaan liittyvät riskit

Merkittävin suojattava liiketoimintariski on sähkön hintariski. Sähkömarkkinoiden hintakehitys vaikuttaa pääasiassa konsernin tuotanto- ja myyntiliiketoimintoihin. Lyhyellä aikavälillä sähkön hintaan pohjoismaisilla markkinoilla vaikuttavia tekijöitä ovat vesitilanne, tuulivoiman vaihtelu, lämpötila, päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinta sekä valtioiden välinen sähkön vienti- ja tuontitilanne.

Yhtiö suojautuu sähkön hintariskejä vastaan tekemällä sähköjohdannaissopimuksia sekä myynnin että tuotannon osalta. Yhtiössä on hallituksen hyväksymä salkunhallinnan riskikäsikirja, jonka mukaisesti suojaustoimenpiteet toteutetaan.

Rahoitukselliset riskit

Konsernin korolliset velat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia lainoja, jolloin markkinakorkojen mahdollinen nousu voi vaikuttaa merkittäväällä tavalla konsernin tuloskehitykseen. Yhtiö suojautuu markkinakorkojen nousua vastaan korkojohdannaissopimuksilla. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti tavoitteena on konsernin lainojen suojausasteen pitäminen markkinatilanne huomioon ottaen tasolla 40–60 prosenttia.

Mankala

Yhtiöllä on 31,9 prosentin omistusosuus Kymppivoima Oy:stä, joka on Mankala-periaatteella toimiva yhtiö. Mankala-periaatteen mukaisesti yhtiöllä on oikeus osakesarjakohtaisesti yhtiön tuottamaan sähköön. Yhtiö vastaa osakesarjakohtaisesti yhtiön sähkön hankintakustannuksista, jotka muodostuvat muuttuvista kustannuksista, kiinteistä kustannuksista, poistoista ja rahoituskustannuksista. Rahoituskustannuksiin vaikuttavat myös Kymppivoima Oy:n tekemät korkojohdannaissopimukset.

Verkkoliiketoimintaan liittyvät riskit

Myrskyt ja muut poikkeukselliset sääolosuhteet aiheuttavat riskin siirto- ja jakeluverkoston toimitusvarmuudelle. Suurhäiriöistä aiheutuu viankorjauskuluja sekä mahdollisesti asiakkaille maksettavia korvauksia. Riskeihin on varauduttu verkostoinvestoinneilla ja verkoston ennakoivalla kunnossapidolla.

Vakuutuksilla on katettu vahinkoriskit siltä osin kuin se on taloudellisesti mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Riskejä pienennetään, poistetaan ja hallitaan systemaattisesti hyödyntämällä konsernin riskienhallintajärjestelmää.

Hallituksen toimintakertomus

Merkitäviä tapahtumia

- Kymenlaakson Sähkö ja omistajakunnat allekirjoittivat keväällä sopimuksen kokonaisjärjestelyistä, jossa sovittiin Kotkan kaupungin omistamien yhtiön osakkeiden (27 %) hankinnasta ja järjestelyn rahoittamisesta. 16.6.2017 hankitut osakkeet, 62 003 kpl arvolla 1 132 euroa per osake, mitätöitiin myöhemmin tilikauden aikana. Tähän järjestelyyn liittyen Kymenlaakson Sähköverkko Oy teki huhtikuussa leasingisopimuksen osasta sähkönsiirtoverkostoaan. Konsernin verkkotoiminta jatkuu entiseen tapaan neljän maakunnan alueella. Omistusjärjestelyillä ei ollut vaikutusta yhtiön asiakkuuksiin, toimintaan tai toiminta-alueeseen.
- Kristiinankaupungin Metsälän tuulivoimapuiston rakentaminen jatkui läpi vuoden 2017, ja puisto valmistui vuodenvaihteessa. Suomen suurin 34 voimalan puisto kaksinkertaistaa Kymenlaakson Sähkön tuulivoimatuotannon noin 60 GWh:n vuositasolle ja nostaa hiilivapaan tuotannon osuuden yli 90 prosenttiin.
- Kiinnostus pientuotantoon ja aurinkosähköjärjestelmiin lisääntyi merkittävästi tälläkin katsauskaudella. Kymenlaakson Sähkö aloitti aurinkosähköjärjestelmien myynnin yhteistyössä Lem-Kem Oy:n kanssa.
- Sähköverkon toimitusvarmuutta parantava kehittämisohjelma jatkui noin 16 miljoonan euron investoinneilla vuonna 2017. Mittavia verkostotyökohteita oli 25 kpl, ja valtaosassa niistä keskijänniteverkkoa uusittiin ilmajohdoista maakaapeleiksi. Lapinjärven sähköasema ja sitä syöttävä 110 kV:n voimajohto otettiin käyttöön lokakuussa.
- Kymenlaakson Sähkö solmi ICT-palvelusopimuksen MPY Palvelut Oyj:n kanssa, joka huolehtii yhtiön perustietotekniikasta, konesali- ja asiantuntijapalveluista, tietotekniikan tukipalveluista, tietoliikennepalveluista sekä laitetoimituksista.

Toimintaympäristö

Suomessa sähkön käyttö jatkoi kasvua toista vuotta peräkkäin. Vuonna 2017 sähköä käytettiin 85,5 (85,1) TWh (miljardia kilowattituntia) eli 0,4 prosenttia edellisvuotta enemmän. Sähkön käytön muutos heijastaa suoraan positiivista talouskehitystä Suomessa.

Sähkön kulutuksesta katettiin tuonnilla 23,9 (22,3) prosenttia ja Suomen omalla tuotannolla 76,1 (77,7) prosenttia. Sähköä tuotiin pääosin Ruotsista. Sähkön markkinahinnat pohjoiseurooppalaisessa Nord Pool Spot -sähköpörssissä nousivat 9,3 prosenttia edellisvuodesta. Suomessa aluehinnan vuosikeskiarvo oli 33,2 (32,5) €/MWh.

Kesäkuussa julkaistussa Pohjoismaiden ministerineuvoston tilaamassa selvityksessä esitetään pohjoismaisen energiayhteistyön kehittämistä mm. tutkimustoiminnan lisäämistä, pohjoismaisen vientistrategian luomista ja pelkän energian sähkömarkkinoiden kehittämistä. Pohjoismaisella energiayhteistyöllä on saavutettu hyviä tuloksia. Raportissa korostetaan tarvetta tiivistää rajat ylittävää yhteistyötä entisestään, koska siten voidaan varmistaa kaikkein tehokkaimmat ratkaisut.

Suomen hallitus päätti toteuttaa uuden kansallisen uusiutuvan sähkön tukimekanismin. Esitetty malli on tarjouskilpailuun perustuva teknologianeutraali premiojärjestelmä, jossa tarkoituksena on kilpailuttaa enintään 2 TWh:n vuosituotanto.

Sähkösiirron hinnoittelua koskeva sähkömarkkinalain muutos astui voimaan 1.9.2017, muutos toi kuluttajansuojalainsäädännön määräyksiä myös sähkömarkkinalakiin. Uuden lain mukaan siirron ja jakelun maksuja voidaan korottaa 12 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana enintään 15 prosenttia verollisesta kokonaishinnasta.

Konsernirakenne

Kymenlaakson Sähkö -konsernin muodostavat energialiiketoimintaa harjoittava emoyhtiö Kymenlaakson Sähkö Oy sekä tytäryhtiönä verkkoliiketoimintaa harjoittava Kymenlaakson Sähköverkko Oy. Konserniin kuuluvat osakkuusyhtiöt Kymppivoima Oy, Kymppivoima Hankinta Oy, Kymppivoima Hydro Oy, Kaakon Alueverkko Oy, Orimattilan Lämpö Oy ja Elvera Oy.

Taloudellinen asema ja tulos

Konsernin liikevaihto oli 93,6 (94,1) miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 53,7 (13,4) miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 44,4 (16,4) miljoonaa euroa. Emoyhtiön omistusjärjestelyn ja siihen liittyvän Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n sähkönsiirtoverkkoston leasing-järjestelyn vaikutus tilikauden liikevoittoon oli 36,2 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön liikevaihto oli 50,0 (57,5) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos johtui sähkön myyntihinnan ja myyntivolyymien laskusta. Liikevoitto oli 1,5 (4,3) miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 30,5 (16,8) miljoonaa euroa. Tytäryhtiöltään Kymenlaakson Sähköverkko Oy:ltä emoyhtiö sai kesäkuussa ennakko-osinkona 27 miljoonaa euroa vuoden 2017 tuloksesta, joka on kirjattu emoyhtiön osinkotuottoihin. Yhteensä emoyhtiön osinkotuotot sekä saadut konserniavustukset olivat 30,0 (10,9) miljoonaa euroa.

Konsernin ulkopuolisen lainapääoman määrä oli vuoden lopussa 118,4 (84,1) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli ilman liittymismaksuja 20,0 (34,8) prosenttia ja liittymismaksujen kanssa 45,4 (59,9) prosenttia. Maksuvalmius (Quick ratio) oli 1,9 (1,4).

Emoyhtiön ulkopuolisen lainapääoman määrä oli vuoden lopussa 72,4 (36,9) miljoonaa euroa. Maksuvalmius (Quick ratio) oli 1,5 (3,3).

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 19,0 (29,2) miljoonaa euroa, josta verkostoinvestoinnit olivat 16,5 (17,8) miljoonaa euroa ja muut investoinnit 2,5 (11,4) miljoonaa euroa. Emoyhtiön investoinnit olivat 1,6 (10,7) miljoonaa euroa.

Konsernin taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut:

	2017	2016	2015
Liikevaihto, milj. euroa	93,6	94,1	93,9
Liikevoitto, milj. euroa	53,7	13,4	9,1
Liikevoitto, %	60,6	14,3	9,7
Oman pääoman tuotto, %	66,2	19,5	8,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	25,5	9,1	4,4
Omavaraisuusaste ilman liittymismaksuja, %	20,0	34,8	33,4
Quick ratio	1,9	1,4	1,7

Emoyhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut:

	2017	2016	2015
--	------	------	------

Liikevaihto, milj. euroa	50,0	57,5	59,4
Liikevoitto, milj. euroa	1,5	4,3	1,2
Liikevoitto, %	2,9	7,6	2,1
Oman pääoman tuotto, %	54,5	12,3	24,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	28,5	6,7	17,7
Omavaraisuusaste ilman liittymismaksuja, %	24,4	65,6	62,0
Quick ratio	1,5	3,3	2,9

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli keskimäärin 64 (84). Vakinaisen henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 62 (68). Vuoden aikana konsernissa jäi neljä henkilöä eläkkeelle ja kolme henkilöä rekrytoitiin.

Konsernin vakinaisen henkilöstön keski-ikä 31.12.2017 oli 48,5 (49,5) vuotta ja emoyhtiön vakinaisen henkilöstön keski-ikä 49,4 (49,2) vuotta.

Lakisääteisten vakuutusten lisäksi koko henkilöstö on vakuutettu vapaa-ajan ryhmätapaturmavakuutuksella.

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2017	2016	2015
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	64	84	137
Vakinainen henkilöstö tilikauden lopussa	62	68	132
Tilikauden palkat ja palkkiot, milj. euroa	3,6	4,7	6,8

Emoyhtiön henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2017	2016	2015
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	45	49	51
Vakinainen henkilöstö tilikauden lopussa	43	49	50
Tilikauden palkat ja palkkiot milj. euroa	2,4	2,6	2,4

Liiketoiminta

Energialiiketoiminta

Energialiiketoiminnan liikevaihto oli 48,8 (55,6) miljoonaa euroa ja liikevoitto 3,4 (4,3) miljoonaa euroa. Henkilöstön määrä oli keskimäärin 29 (27).

Sähkön myynti laski 8,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Laskuun vaikutti etenkin edellisvuotta lämpimämpi sää, joka vähensi lämmitystarvetta. Lisäksi yksittäisten suurten asiakkaiden sähkön hankinnan lasku pienensi kokonaisyntiä. Sähköä myytiin 1 093 (1 200) miljoonaa kilowattituntia, josta omilla tuotanto-osuuksilla tuotettiin 46 (45) prosenttia. Sähkötuoantoto yhtiön tuotanto-osuuksilla oli 506 (536) miljoonaa kilowattituntia.

Sähkön tukkumarkkinahinta Suomen hinta-alueella nousi 2,3 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna. Vuoden keskihinta oli 33,2 €/MWh. Suomen hinta-alueen spot-hinta oli keskimäärin 12,9 prosenttia pörssin yleistä systeemihintaa korkeampi.

Tuotantoinvestoinnit suuntautuivat tuulivoimaan. Kristiinankaupungin Metsälän tuulivoimapuiston rakentaminen jatkui läpi vuoden 2017. Puisto valmistui vuodenvaihteessa, ja se hyväksyttiin syöttötariffin piiriin 1.1.2018 alkaen. Suomen suurin 34 voimalan puisto kaksinkertaistaa KSOY:n tuulivoimatuotannon noin 60 GWh:n vuositason.

Verkkoliiketoiminta, Kymenlaakson Sähköverkko Oy

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n liikevaihto oli 48,0 (41,2) miljoonaa euroa ja liikevoitto 50,8 (8,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu johtui vuoden alussa tehdystä sähkön siirtohintojen korotuksesta.

Sähkönsiirtoverkoston leasing-järjestelyn vaikutus Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n liikevoittoon oli 37,5 miljoonaa euroa. Yhtiön henkilöstön määrä oli keskimäärin 19 (20).

Vuonna 2017 yhtiön jakelualueella käytettiin sähköä 1 334 (1 351) miljoonaa kilowattituntia, mikä on 1,3 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Uusien liittymien määrä oli edellisvuoden tasolla, kun uusia liittymissopimuksia tehtiin 217 (213) kappaletta. Sähkökäyttäjää Kymenlaakson Sähköverkon jakelualueella oli vuoden lopussa yhteensä 102 823 (102 734).

Sääolosuhteet hankaloittivat sähkönjakelua elokuussa, kun Kiira-myrsky iski täydellä voimalla etenkin läntiselle verkkoalueelle. Jakeluhäiriöiden kesto asiakasta kohden oli keskimäärin 2,2 (1,6) tuntia.

Sähköverkon säävarmuutta parantavat maakaapelointi- ja muut verkostoinvestoinnit olivat 14,9 miljoonaa euroa. Keski-jänniteverkkoa kaapelointiin 89,4 kilometriä. Keski-jänniteverkon kaapelointiaste oli vuoden 2017

lopussa 18,6 prosenttia. Lapinjärven sähköasema ja sitä syöttävä voimajohto valmistui ja Miehikkälän voimajohdon rakentamista valmisteltiin.

Elvera Oy vastasi verkkoyhtiön häiriönselvityksestä ja merkittävien osien verkonrakennuksesta vuosisopimuksen mukaisesti.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Kymenlaakson Sähkössä on menossa liiketoimintoihin ja tietojärjestelmiin liittyvää tavanomaista kehitystyötä. Yhtiö on mukana Kymppivoima Oy:n kautta tuulivoiman tuotantohankkeissa. Kansallisen energiatehokkuussopimuksen puitteissa yhtiö on sitoutunut edistämään energian tehokasta käyttöä. Kymenlaakson Sähkö osallistuu sähköntutkimuspoolin toimintaan sekä alueensa sidosryhmien kanssa erilaisiin energiatehokkuutta, uusiutuvaa energiaa ja sähkön pientuotantoa koskeviin seudullisiin hankkeisiin ja selvityksiin.

Toiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Kymenlaakson Sähkö -konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategian tavoitteiden saavuttamista ja turvata yhtiön toimintakyky ennakoimalla mahdolliset uhkatekijät. Yhtiöllä on hallituksen hyväksymä riskienhallintajärjestelmä ja riskienhallintapolitiikka. Riskien kehityksestä ja hallintatoimenpiteistä raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Merkittävimmät riskit liittyvät pääliiketoimintoihin eli energia- ja verkkoliikeliiketoimintaan sekä niiden rahoitusjärjestelyihin. Kertomusvuonna epävarmuustekijöitä liittyi jossain määrin kaikkiin riskiryhmiin, mutta niiden hallinnassa onnistuttiin suunnitellusti eivätkä ne vaikuttaneet merkittävässä määrin tavoitteiden saavuttamiseen.

Energialiiketoimintaan liittyvät riskit

Merkittävin suojattava liiketoimintariski on sähkön hintariski. Sähkömarkkinoiden hintakehitys vaikuttaa pääasiassa konsernin tuotanto- ja myyntiliiketoimintoihin. Lyhyellä aikavälillä sähkönhintaan pohjoismaisilla markkinoilla vaikuttavia tekijöitä ovat vesitilanne, tuulivoiman vaihtelu, lämpötila, päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinta sekä valtioiden välinen sähkön vienti- ja tuontitilanne.

Yhtiö suojautuu sähkön hintariskejä vastaan tekemällä sähköjohdannaissopimuksia sekä myynnin että tuotannon osalta. Yhtiössä on hallituksen hyväksymä salkunhallinnan riskikäsikirja, jonka mukaisesti suojaustoimenpiteet toteutetaan.

Rahoitukselliset riskit

Konsernin korolliset velat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia lainoja, jolloin markkinakorkojen mahdollinen nousu voi vaikuttaa merkittäväällä tavalla konsernin tuloskehitykseen. Yhtiö suojautuu markkinakorkojen nousua vastaan korkojohdannaissopimuksilla. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti tavoitteena on konsernin lainojen suojausasteen pitäminen markkinatilanne huomioon ottaen tasolla 40–60 prosenttia.

Mankala

Yhtiöllä on 31,9 prosentin omistusosuus Kymppivoima Oy:stä, joka on Mankala-periaatteella toimiva yhtiö. Mankala-periaatteen mukaisesti yhtiöllä on oikeus osakesarjakohtaisesti yhtiön tuottamaan sähköön. Yhtiö vastaa osakesarjakohtaisesti yhtiön sähkön hankintakustannuksista, jotka muodostuvat muuttuvista

kustannuksista, kiinteistä kustannuksista, poistoista ja rahoituskustannuksista. Rahoituskustannuksiin vaikuttavat myös Kymppivoima Oy:n tekemät korkojohdannaissopimukset.

Verkkotoimintaan liittyvät riskit

Myrskyt ja muut poikkeukselliset sääolosuhteet aiheuttavat riskin siirto- ja jakeluverkoston toimitusvarmuudelle. Suurhäiriöistä aiheutuu viankorjauskuluja sekä mahdollisesti asiakkaille maksettavia korvauksia. Riskeihin on varauduttu verkostoinvestoinneilla ja verkoston ennakoivalla kunnossapidolla.

Vakuutuksilla on katettu vahinkoriskit siltä osin kuin se on taloudellisesti mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Riskejä pienennetään, poistetaan ja hallitaan systemaattisesti hyödyntämällä konsernin riskienhallintajärjestelmää.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Yhtiössä ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Tulevaisuuden näkymät

Kymenlaakson Sähkö jatkaa sähköntuotannossaan siirtymistä päästöttömään tuotantoon. Siirtyminen tapahtuu luopumalla fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta sähköntuotannosta sekä investoimalla hiilidioksidivapaaseen tuotantoon. Investoinnit sähköverkoston uusimiseen ja toimintavarmuuden parantamiseen jatkuvat noin 15 miljoonan euron vuositasolla. Verkostoautomaatiota ja kaapelointia lisätään nykytasosta.

Muutokset pohjoiseurooppalaisilla sähkömarkkinoilla jatkuvat tulevina vuosina. Viime vuosina kiihtynyt sähköntuotannon rakennemuutos etenee edelleen. Vanhojen voimalaitosten alasajoa kompensoi etenkin tuulivoimakapasiteetin kasvu sekä Olkiluoto 3 -ydinvoimalan käyttöönotto. Alueellisiin hintoihin vaikuttaa merkittävästi myös muutokset siirtoyhteyksissä. Nord Pool -alue integroituu yhä enemmän sekä sisäisesti että suhteessa muihin läntisiin markkina-alueisiin. Kyseisillä muutoksilla on sekä markkinahintaa nostavia, että laskevia vaikutuksia. Sähkön markkinahintojen ennustetaan laskevan hieman tulevina vuosina ja kääntyvän tämän jälkeen loivaan kasvuun.

Sähkömarkkinalain mukaisen toimitusvarmuuskriteeristön mukaan 50 prosenttia sähkön käyttöpaikoista, lukuun ottamatta vapaa-ajan asuntoja, tulee olla säävarman verkon piirissä vuoden 2019 loppuun mennessä. Kymenlaakson Sähköverkko Oy täyttää jo nämä vaatimukset.

Omistus ja hallinto

Kymenlaakson Sähkö Oy:llä on 167 634 osaketta. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Osakkeita koskee yhtiöjärjestyksen 15 §:n lunastusvelvollisuus, 16 §:n lunastuslauseke ja 17 §:n suostumuslauseke. Koko osakepääoma oli kertomusvuoden lopussa 11 kunnan omistuksessa.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 16.6.2017. Kokouksessa käsiteltiin varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat. Tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab, vastuullisena tarkastajanaan Kaija Pakkanen.

Hallintoneuvostoon kuuluu 11 osakaskunnan edustajaa ja kaksi henkilöstön edustajaa. Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Markus Kalliokivi ja varapuheenjohtajaksi Janne Lepola. Kaikkien hallintoneuvoston jäsenten toimikausi päättyi vuoden 2021 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallintoneuvoston jäseninä toimivat yhtiökokouksen jälkeen seuraavat henkilöt:

kunnanhallituksen puheenjohtaja Markus Kalliokivi, Pukkila, puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Janne Lepola, Loviisa, varapuheenjohtaja
kunnanjohtaja Osmo Havuaho, Virolahti
kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Elina Inkeroinen, Hamina
kaupunginhallituksen jäsen Ville Kaunisto, Kouvola
kaupunginvaltuuston jäsen Tapio Malmiharju, Orimattila
kunnanjohtaja Jouni Martikainen, Askola
kunnanhallituksen puheenjohtaja Elmeri Nieminen, Myrskylä
kunnanhallituksen jäsen Vesa Peltola, Lapinjärvi
kunnanjohtaja Päivi Rahkonen, Hollola
kunnanhallituksen puheenjohtaja Antti Rämä, Luumäki
Henkilöstön edustajat:
yksikön päällikkö Pia Hietanen (varalla yksikön päällikkö Tuomo Hakkarainen)
asiakasvastaava Ilkka Ollila (varalla laskuttaja Kirsi Laurikainen)

Hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyi vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiön hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 15 kertaa.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin seuraavat henkilöt:

maakuntaneuvos Harri Helminen, Kouvola, puheenjohtaja

kaupunginhallituksen puheenjohtaja Mia Heijnsbroek-Wirén, Loviisa, varapuheenjohtaja
kunnanvaltuuston puheenjohtaja Kristian Forsman, Myrskylä
kaupunginvaltuuston jäsen Jarkko Harjumaaskola, Hamina
toimitusjohtaja Kim Jordas, Lapinjärvi
toimitusjohtaja Jussi Karinen, Orimattila
kunnanvaltuuston jäsen Mika Lampola, Hollola

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut diplomi-insinööri Aku Pymäki.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2017 on 10 386 259,50 euroa, josta tilikauden voitto on 30 538 427,57 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että emoyhtiö jakaa osinkoa 49,50 euroa osakkeelta eli yhteensä 8 297 883,00 euroa ja käyttörahastoon tilikauden voitosta siirretään 2 088 376,50 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Toimintakertomuksen allekirjoitukset

Kouvolassa 8. päivänä maaliskuuta 2018

HALLITUS

Harri Helminen

Kristian Forsman

Jarkko Harjumaaskola

Mia Heijnsbroek-Wirén

Kim Jordas

Jussi Karinen

Mika Lampola

Aku Pymäki
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖS

Konsernin tuloslaskelma

Konsernin tase

Konsernin rahoituslaskelma

Emoyhtiön tuloslaskelma

Emoyhtiön tase

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen liitetiedot

Sähkötoimintojen eriyttäminen

Sähkön myynnin tuloslaskelma

Sähkön myynnin tase

Tilintarkastuskertomus

Hallintoneuvoston lausunto

Kymenlaakson Sähköverkko Oy tuloslaskelma

Kymenlaakson Sähköverkko Oy tase

Konsernin tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma 1.1.–31.12.2017

(tuhatta euroa)

	Liitetieto nro	2017	2016
Liikevaihto	1	93 559	94 126
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		0	23
Valmistus omaan käyttöön		1	1 206
Liiketoiminnan muut tuotot	2	38 416	524
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		794	130
Materiaalit ja palvelut	3	-54 638	-59 981
Henkilöstökulut	4	-4 376	-5 675
Poistot ja arvonalentumiset	5	-10 706	-11 584
Liiketoiminnan muut kulut		-9 357	-5 348
Liikevoitto		53 693	13 421
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-1 158	6 170
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		52 535	19 591
Tuloverot	9	-4 605	-2 309
Laskennalliset verot	9	-3 579	-919
Tilikauden voitto		44 351	16 363

Konsernin tase

Konsernitase 31.12.2017

(tuhatta euroa)

VASTAAVAA	Liitetieto nro	2017		2016	
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	10				
Aineettomat oikeudet		2 515		2 610	
Liikearvo		6 385		7 601	
Muut pitkävaikutteiset menot		294	9 194	<u>322</u>	10 533
Aineelliset hyödykkeet	11				
Maa- ja vesialueet		953		952	
Rakennukset ja rakennelmat		2 767		3 012	
Siirto- ja jakeluverkosto		118 288		123 452	
Koneet ja kalusto		367		537	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1 888	124 263	<u>2 868</u>	130 820
Sijoitukset	12				
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		66 973		65 240	
Muut osakkeet ja osuudet		10 846	77 819	<u>10 846</u>	76 086
Vaihtuvat vastaavat					
Saamiset	13				
Pitkäaikaiset					
Laskennallinen verosaaminen		3 115		3 095	
Muut saamiset		2 459	5 574	<u>0</u>	3 095
Lyhytaikaiset					
Myyntisaamiset		26 066		26 449	
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		14		105	
Muut saamiset		161		196	
Siirtosaamiset		1 509	27 750	<u>1 830</u>	28 580
Rahat ja pankkisaamiset			22 258	<u></u>	13 633

VASTATTAVAA

Oma pääoma	14			
Osakepääoma		230		230
Ylikurssirahasto		19 015		19 015
Muut rahastot				
Vararahasto		284		284
Käyttörahassto		-20 152		45 316
Edellisten tilikausien voitto		9 754		10 233
Tilikauden voitto		44 351	53 482	16 363
				91 441
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen	16			
Laskennallinen verovelka		8 720		5 122
Lainat rahoituslaitoksilta		110 139		64 587
Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta		0		5 625
Liittymismaksut		67 556	186 415	66 049
				141 382
Lyhytaikainen	17			
Lainat rahoituslaitoksilta		8 222		12 991
Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta		0		938
Saadut ennakot		189		215
Ostovelat		5 551		4 302
Velat omistusyhteisyrityksille		1 265		2 715
Muut velat		6 936		7 579
Siirtovelat		4 797	26 961	1 186
				29 926
		266 858		262 748

Konsernin rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma 1.1.–31.12.2017

(tuhatta euroa)

	2017	2016
Liiketoiminnan rahavirta:		
Myynnistä saadut maksut	93 679	92 857
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 028	2 235
Maksut liiketoiminnan kuluista	-68 347	-71 609
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	26 360	23 484
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 752	-1 263
Saadut korot liiketoiminnasta	75	78
Saadut osingot liiketoiminnasta	629	377
Maksetut verot	-1 334	-2 544
Liiketoiminnan rahavirta	23 978	20 132
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15 637	-17 191
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	51 045	5 713
Investoinnit sijoituksiin	-1 498	-6 020
Investointien rahavirta	33 910	-17 498
Rahoituksen rahavirta:		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	127 472	11 500
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-93 251	-12 929
Maksetut osingot	-11 000	-11 000
Liittymismaksujen lisäys	1 285	1 969
Omien osakkeiden hankinta	-71 310	0
Rahoituksen rahavirta	-46 804	-10 459
Rahavarojen lisäys (+) vähennys (-)	11 083	-7 825
Rahavarat 1.1.	13 633	21 458
Rahavarat 31.12.	24 717	13 633

Emoyhtiön tuloslaskelma

Emoyhtiön tuloslaskelma 1.1.–31.12.2017

(tuhatta euroa)

	Liitetieto nro	2017	2016
Liikevaihto	1	50 028	57 485
Liiketoiminnan muut tuotot	2	691	631
Materiaalit ja palvelut	3	-39 685	-46 007
Henkilöstökulut	4	-2 876	-3 188
Poistot ja arvonalentumiset	5	-806	-894
Liiketoiminnan muut kulut		-5 898	-3 678
Liikevoitto		1 454	4 349
Rahoitustuotot ja -kulut	6	29 078	7 518
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		30 532	11 867
Tilinpäätössiirrot	7	141	7 138
Tuloverot	8	-135	-2 163
Tilikauden voitto		30 538	16 842

Emoyhtiön tase

Emoyhtiön tase 31.12.2017

(tuhatta euroa)

VASTAAVAA	Liitetieto	2017		2016	
	nro				
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	10				
Aineettomat oikeudet		877		1 331	
Muut pitkävaikutteiset menot		41	918	<u>49</u>	1 380
Aineelliset hyödykkeet	11				
Maa- ja vesialueet		307		307	
Rakennukset ja rakennelmat		2 340		2 531	
Koneet ja kalusto		154	2 800	<u>321</u>	3 159
Sijoitukset	12				
Osuudet saman konsernin yrityksissä		6 492		7 707	
Osuudet omistusyhteisy yrityksissä		66 105		65 100	
Muut osakkeet ja osuudet		10 846	83 442	<u>10 846</u>	83 653
Saamiset	13				
Pitkäaikaiset					
Muut pitkäaikaiset saamiset			2 459		0
Lyhytaikaiset					
Myyntisaamiset		10 169		11 560	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		286		10 716	
Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä		14		105	
Muut saamiset		161		196	
Siirtosaamiset		1 487	12 117	<u>419</u>	22 995
Rahat ja pankkisaamiset			21 328	<u>13 424</u>	
			123 064	<u>124 610</u>	

VASTATTAVAA**Oma pääoma**

14

Osakepääoma	230		230	
Ylikurssirahasto	19 015		19 015	
Muut rahastot				
Vararahasto	284		284	
Käyttörahassto	-20 152		45 316	
Tilikauden voitto	30 538	29 915	<u>16 842</u>	81 687

Tilinpäätössiirtojen kertymä

15

Poistoero		160		301
-----------	--	------------	--	-----

Vieras pääoma

Pitkäaikainen

16

Lainat rahoituslaitoksilta	68 305		26 074	
Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta	0	68 305	<u>5 625</u>	31 699

Lyhytaikainen

17

Lainat rahoituslaitoksilta	4 111		4 226	
Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta	0		938	
Saadut ennakot	57		61	
Ostovelat	2 128		1 137	
Velat saman konsernin yrityksille	15 422		0	
Velat omistusyhteisyrietyksille	1 265		2 386	
Muut velat	1 038		1 368	
Siirtovelat	663	24 684	<u>808</u>	<u>10 924</u>
		123 064		<u>124 610</u>

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Emoyhtiön rahoituslaskelma 1.1.–31.12.2017

(tuhatta euroa)

	2017	2016
Liiketoiminnan rahavirta:		
Myynnistä saadut maksut	51 194	58 437
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	681	619
Maksut liiketoiminnan kuluista	-48 709	-56 390
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	3 167	2 666
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-995	-732
Saadut korot liiketoiminnasta	106	80
Saadut osingot liiketoiminnasta	29 984	3 947
Maksetut verot	-1 183	-1 288
Rahavirta ennen tilinpäätössiirtoja	31 079	4 674
Liiketoiminnan tilinpäätössiirroista johtuva rahavirta	0	7 000
Liiketoiminnan rahavirta	31 079	11 674
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-119	-420
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 830	5 740
Investoinnit sijoituksiin	-1 498	-6 020
Investointien rahavirta	213	-700
Rahoituksen rahavirta:		
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	79 472	3 500
Lyhytaikainen konsernisaaminen/konsernivelka	15 422	-10 405
Lyhytaikaisten konsernisaamisten palautuminen	10 405	4 442
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-43 918	-5 164
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-11 000	-11 000
Omien osakkeiden hankinta	-71 310	0
Rahoituksen rahavirta	-20 929	-18 627
Rahavarojen lisäys (+) vähennys (-)	10 363	-7 653

Rahavarat 1.1.	13 424	21 076
Rahavarat 31.12.	23 787	13 424
	10 363	-7 653

Tilinpäätöksen liitetiedot

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Kymenlaakson Sähkö Oy on Kymenlaakson Sähkö -konsernin emoyhtiö. Konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa osoitteesta Kymenlaakson Sähkö Oy, Yhdystie 7, 47200 Elimäki.

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiö Kymenlaakson Sähkö Oy:n ja tytäryhtiön Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n muodostamasta konsernista koko tilikaudelta. Konserniin kuuluvat osakkuusyhtiöt Kymppivoima Oy, Kymppivoima Hankinta Oy, Kymppivoima Hydro Oy, Orimattilan Lämpö Oy, Elvera Oy ja Kaakon Alueverkko Oy.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä ja osakkuusyhtiöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa syntyneet erot käsitellään konserniaktiivana tai konsernireservinä ja ne kohdistetaan sekä tuloutetaan suunnitelman mukaan.

Sisäiset liiketapahtumat

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako ja sisäinen kate on eliminoitu.

Arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla lukuun ottamatta maa-alueita, 113 126,02 euron ja emoyhtiöllä 34 263,25 euron suuruinen arvonorotus. Arvonorotusten perusteet ovat edelleen voimassa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Liikearvon taloudellinen pitoaika on 20 vuotta, koska liikearvo kohdistuu toiminnan luonteen mukaisiin pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin ja verkkotoimintaan liittyvään pitkäaikaiseen tulon muodostukseen.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet

Atk-ohjelmat	3–5	vuotta
Johtoaluekorvaukset	10–50	vuotta
Liikearvo	20	vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10–20	vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	5–50	vuotta
Siirto- ja jakeluverkosto	10–25	vuotta
Mittauslaitteet	10	vuotta
Koneet ja kalusto	5–10	vuotta

Korkojohdannaiset

Konserni suojautuu markkinakorkojen muutoksilta korkojohdannaisopimusten avulla.

Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan konsernin rahalaitoslainojen ja korollisten leasingvastuiden vaihtuva korko kiinteäksi koroksi. Voimassa olevien sopimusten maturiteetti on yhtiöllä pisimmillään kahdeksan (konsernilla 12) vuotta. Korko määritellään kolmen ja kuuden kuukauden välein. Konsernin rahoituspolitiikan mukaan 40–60 prosenttia yhtiön lainarahoituksen pääomasta on kiinteäkorkoista tai suojattu korkojohdannaisilla. Samaa suojaustavoitetta on sovellettu myös leasingrahoitukseen. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaustarkoituksessa.

Korkojohdannaisopimusten realisoituneet erät kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin. Realisoitumattomat arvomuutokset esitetään liitetiedoissa (kohta 19).

Sähköjohdannaiset

Sähkön myyntiä ja tuotantoa suojataan sähköjohdannaisilla. Niillä suojaudutaan sähkön markkinahintavaihteluiden aiheuttamilta tulosvaikutuksilta. Sähköjohdannaiskauppaa käydään hyödykejohdannaispörsseissä termiineillä ja futuureilla sekä OTC-markkinoilla optioilla. Riskikäsikirjassa

kuvattu suojausstrategia kattaa useita vuosia riskinottovaltuuksien puitteissa ja sitä arvioidaan jatkuvasti markkinatilanteen muuttuessa. Sähköjohdannaisten vastuiden vakuutena oli kuuden miljoonan euron tililimiitti.

Yhtiön sähköjohdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa. Sähköjohdannaisten realisoituneet erät kirjataan tuloslaskelman sähkönhankintakuluihin. Realisoitumattomat arvomuutokset esitetään liitetiedoissa (kohta 19). Futuurien käyvän arvon muutos kirjataan taseeseen.

Eläkkeiden kirjaaminen

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemaksut ja tilikauteen kohdistuvat kulut perustuvat eläkevakuutusyhtiön tekemiin laskelmiin. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Poistoeron ja arvonkorotusten laskennallinen verovelka on laskettu voimassa olevalla verokannalla.

Rahoituslaskelman liitetiedot

Rahoituslaskelma on laadittu Kilan yleisohjeen (30.1.2007) mukaisena rahavirtalaskelmana.

Rahoituslaskelmassa kuvatut rahavarat sisältävät rahaksi tarvittaessa muutettavat pankkisaamiset.

Liiketoiminnan rahavirta on esitetty suoraa esittämistapaa noudattaen. Koroista ja muista rahoituskuluista aiheutuneet maksut olivat yhteensä 995 047,13 € (2016: 731 851,24 €).

Tuloslaskelman liitetiedot

(tuhatta euroa)	Konserni		Emoyhtiö	
	2017	2016	2017	2016
1 Liikevaihto toimialoittain				
Energialiiketoiminta	45 599	52 834	48 839	55 616
Verkkoliiketoiminta	47 930	41 024	0	0
Muu myynti	31	268	1 188	1 869
Yhteensä	93 559	94 126	50 028	57 485
2 Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot	574	403	590	547
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	37 745	42	11	11
Muut tuotot	96	80	91	73
Yhteensä	38 416	524	691	631
3 Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	47 244	53 200	39 064	45 449
Varaston muutos	0	53	0	0
	47 244	53 253	39 064	45 449

Ulkopuoliset palvelut	7 394	6 728	621	558
Materiaalit ja palvelut yhteensä	54 638	59 981	39 685	46 007
4 Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä				
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin				
Toimihenkilöitä	64	71	45	49
Työntekijöitä	0	13	0	0
Yhteensä	64	84	45	49
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	3 639	4 697	2 398	2 617
Eläkekulut	690	819	449	465
Muut henkilösivukulut	46	159	29	106
Yhteensä	4 376	5 675	2 876	3 188
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajat	306	296		
Hallituksen jäsenet	111	91	111	91
Hallintoneuvoston jäsenet	26	29	26	29
5 Poistot ja arvonalentumiset				
Poistot aineettomista oikeuksista	991	941	524	525
Poistot liikearvosta	1 216	1 216	0	0
Poistot pitkävaikutteisista menoista	28	30	8	9
Poistot rakennuksista ja rakennelmista	294	312	191	207
Poistot siirto- ja jakeluverkosta	7 995	8 744	0	0
Poistot koneista ja kalustosta	181	342	83	152
Yhteensä	10 706	11 584	806	894
Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastuspalkkiot	34	18	25	14
Muut palvelut	0	2	0	2
Yhteensä	34	20	25	16
6 Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Kyvera Oy:n irtaantuminen konsernista	0	2 930		
Kyvera Oy:n osakevaihto	0	4 211	0	4 211
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			29 355	3 570
Omistusyhteisy yrityksiltä			65	165
Osinkotuotot muilta	564	212	564	212
Osinkotuotot yhteensä	564	212	29 984	3 947

Muut korko- ja rahoitustuotot				
Muilta	75	78	66	78
Saman konsernin yrityksiltä			31	11
	75	78	98	89

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Saman konsernin yrityksille			45	2
Muille	1 797	1 261	958	727
Korkokulut yhteensä	1 797	1 261	1 004	729
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 158	6 170	29 078	7 518

7 Tilinpäätössiirrot

Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus

Aineettomat oikeudet			87	100
Muut pitkävaikutteiset menot			9	9
Rakennukset ja rakennelmat			36	26
Koneet ja kalusto			9	3
Yhteensä			141	138
Konserniavustus			0	7 000
Tilinpäätössiirrot yhteensä			141	7 138

8 Tuloverot

Tuloverot konserniavustuksesta			0	-1 400
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-4 605	-2 309	-135	-763
Laskennallisen verovelan/ -saamisen muutos	-3 579	-919		
Yhteensä	-8 184	-3 228	-135	-2 163

Taseen liitetiedot

Pysyvien vastaavien erittely

	Konserni		Emoyhtiö	
	2017	2016	2017	2016
10 Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	11 930	11 639	4 400	4 072
Lisäykset	896	511	70	328
Vähennykset	0	-220	0	0

Hankintameno 31.12.	12 826	11 930	4 470	4 400
Kertyneet poistot 1.1.	-9 320	-8 560	-3 069	-2 544
Vähennysten kertyneet poistot	0	177	0	0
Tilikauden poistot	-991	-936	-524	-525
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 515	2 610	877	1 331

Liikearvo

Hankintameno 1.1.	31 526	31 526	7 196	7 196
Hankintameno 31.12.	31 526	31 526	7 196	7 196
Kertyneet poistot 1.1.	-23 925	-22 709	-7 196	-7 196
Tilikauden poistot	-1 216	-1 216	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 385	7 601	0	0

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.	528	527	140	140
Lisäykset	0	1	0	1
Hankintameno 31.12.	528	528	140	140
Kertyneet poistot 1.1.	-206	-177	-92	-82
Tilikauden poistot	-28	-30	-8	-9
Kirjanpitoarvo 31.12.	294	322	41	49

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Hankintameno 1.1.	43 984	43 692	11 736	11 408
Lisäykset	896	511	70	328
Vähennykset	0	-220	0	0
Hankintameno 31.12.	44 881	43 984	11 807	11 736
Kertyneet poistot 1.1.	-33 451	-31 446	-10 357	-9 822
Vähennysten kertyneet poistot	0	177	0	0
Tilikauden poistot	-2 236	-2 182	-532	-534
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 194	10 533	918	1 380

11 Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Hankintameno 1.1.	839	783	272	771
Lisäykset	1	55	0	0
Vähennykset	0	0	0	-498
Arvonkorotukset 1.1.	113	113	34	34
Kirjanpitoarvo 31.12.	953	952	307	307

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	7 533	7 467	5 254	5 168
Lisäykset	0	86	0	86
Vähennykset	-14	-20	0	0
Hankintameno 31.12.	7 518	7 533	5 254	5 254
Kertyneet poistot 1.1.	-4 520	-4 263	-2 723	-2 516
Vähennysten kertyneet poistot	14	3	0	0
Tilikauden poistot	-245	-260	-191	-207
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 767	3 012	2 340	2 531

Siirto- ja jakeluverkko

Hankintameno 1.1.	210 618	192 019	0	0
Lisäykset	15 576	19 554	0	0
Vähennykset	-32 207	-956	0	0
Hankintameno 31.12.	193 986	210 618	0	0
Kertyneet poistot 1.1.	-87 165	-79 177	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	19 524	956	0	0
Tilikauden poistot	-8 057	-8 944	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	118 288	123 452	0	0

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	5 088	9 833	1 717	1 580
Lisäykset	144	680	48	210
Vähennykset	-822	-5 425	-807	-73
Hankintameno 31.12.	4 409	5 088	958	1 717
Kertyneet poistot 1.1.	-4 551	-8 062	-1 396	-1 275
Vähennysten kertyneet poistot	678	3 747	675	32
Tilikauden poistot	-169	-236	-83	-152
Kirjanpitoarvo 31.12.	367	537	154	321

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1.	2 868	2 025	0	204
Lisäykset	233	1 148	0	0
Vähennykset	-1 213	-305	0	-204
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 888	2 868	0	0

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Hankintameno 1.1.	226 944	212 126	7 244	7 723
Lisäykset	15 954	21 524	48	296
Vähennykset	-34 257	-6 706	-807	-775
Hankintameno 31.12.	208 641	226 944	6 485	7 244

Kertyneet poistot 1.1.	-96 237	-91 503	-4 119	-3 791
Vähennysten kertyneet poistot	20 216	4 706	675	32
Tilikauden poistot	-8 470	-9 441	-274	-359
Arvonkorotukset	113	113	34	34
Kirjanpitoarvo 31.12.	124 263	130 820	2 800	3 159

12 Sijoitukset

Osakkeet saman konsernin yrityksissä

Hankintameno 1.1.			7 707	8 902
Vähennykset			-1 215	-1 196
Kirjanpitoarvo 31.12.			6 492	7 707

Osakkeet omistusyhteisyhteisöissä

Hankintameno 1.1.	65 240	59 536	65 100	59 361
Lisäykset	2 046	12 126	1 498	11 427
Vähennykset	-313	-6 422	-493	-5 687
Kirjanpitoarvo 31.12.	66 973	65 240	66 105	65 100

Muut osakkeet ja osuudet

Hankintameno 1.1.	10 846	10 846	10 846	10 846
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 846	10 846	10 846	10 846

Sijoitukset yhteensä

Hankintameno 1.1.	76 086	70 382	83 653	79 109
Lisäykset	2 046	12 126	1 498	11 427
Vähennykset	-313	-6 422	-1 708	-6 883
Kirjanpitoarvo 31.12.	77 819	76 086	83 442	83 653

Omistukset muissa yrityksissä

	Omistuosuus	Omistuosuus	Omistuosuus%	Omistuosuus
	%	%		%
Konserniyritykset				
Kymenlaakson Sähköverkko Oy, Kotka	100,0	100,0	100,0	100,0
Osakkuusyhteisöt				
Orimattilan Lämpö Oy, Orimattila	45,0	45,0	45,0	45,0
Kymppivoima Oy, Helsinki	31,9	31,2	31,9	31,2
Kymppivoima Hankinta Oy, Helsinki	25,0	25,0	25,0	25,0
Kymppivoima Hydro Oy, Helsinki	20,1	20,1	20,1	20,1
Elvera Oy, Mikkeli	20,5	20,5	20,5	20,5

Kaakon Alueverkko Oy, Hamina **50,0** 50,0

13 Saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Myyntisaamiset			286	310
Muut lyhytaikaiset saamiset			0	10 405
Yhteensä			286	10 716

Saamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä

Myyntisaamiset	20	105	14	105
Yhteensä	20	105	14	105

Muut saamiset

Ennakkomaksut	161	196	161	196
---------------	------------	-----	------------	-----

Siirtosaamisten olennaiset erät

Korkojaksotukset	1	1	1	1
Henkilöstökulujaksotukset	45	90	30	55
Tuloverot	1 328	1 285	1 328	280
Kaakon Alueverkko Oy	0	358	0	0
Muut	134	96	128	83
Siirtosaamiset yhteensä	1 509	1 830	1 487	419

14 Oma pääoma

Sidottu omapääoma

Osakepääoma 1.1.	230	230	230	230
Osakepääoma 31.12.	230	230	230	230

Ylikurssirahasto 1.1.	19 015	19 015	19 015	19 015
Ylikurssirahasto 31.12.	19 015	19 015	19 015	19 015

Vararahasto 1.1.	284	284	284	284
Vararahasto 31.12.	284	284	284	284

Sidottu omapääoma yhteensä	19 529	19 529	19 529	19 529
----------------------------	---------------	--------	---------------	--------

Vapaa omapääoma

Käyttöraahasto 1.1.	45 316	32 920	45 316	32 920
Omien osakkeiden hankinta	-71 310	0	-71 310	0
Voittovarojen siirto	5 842	12 396	5 842	12 396
Käyttöraahasto 31.12.	-20 152	45 316	-20 152	45 316

Edellisten tilikausien voitto	26 596	33 629	16 842	23 396
Siirto käyttörahastoon	-5 842	-12 396	-5 842	-12 396
Osingonjako	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
	9 754	10 233	0	0
Tilikauden voitto	44 351	16 363	30 538	16 842
Vapaa omapääoma yhteensä	33 953	71 912	10 386	62 158
Oma pääoma yhteensä	53 482	91 441	29 915	81 687

Konsensissa kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus 20 396 568,36 €.

Laskelma emoyhtiön vapaasta omasta pääomasta 31.12.

Käyttörahasto			-20 152	45 316
Tilikauden voitto			30 538	16 842
Yhteensä			10 386	62 158

15 Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

16 Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoituslaitoksilta	0	6 240	0	0
Takaisinlainat	0	1 875	0	1 875
työeläkevakuutuslaitoksilta				
Yhteensä	0	8 115	0	1 875

17 Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat saman konsernin yrityksille

Muut velat			15 422	0
Yhteensä			15 422	0

Velat omistusyhteisyrityksille

Ostovelat	2 797	3 458	1 265	2 386
Yhteensä	2 797	3 458	1 265	2 386

Siirtovelkojen olennaiset erät

Myynnin jaksotus	37	38	14	16
Henkilöstökulujaksotukset	779	935	493	624
Lainojen korot	146	100	59	53
Ostojen suojaus	85	86	85	86
Tuloverot	3 314	0	0	0
Muut	437	27	12	29
Yhteensä	4 797	1 186	663	808

Muut liitetiedot

		Konserni		Emoyhtiö
	2017	2016	2017	2016
18 Annetut vakuudet				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu omaisuutta, ja vakuuksien arvo				
Takaisinlainat				
työeläkevakuutuslaitoksilta	0	6 563	0	6 563
Rahalaitoslainat	2 472	77 578	2 472	30 300
Annetut yritysikiinnitykset	28 000	85 000	18 000	28 000

Yhtiön voimassaolevien yritysikiinnitysten kokonaismäärä on 45 miljoonaa euroa, josta yhtiön hallussa on 27 miljoonaa euroa ja rahalaitosten hallussa on 18 miljoonaa euroa. Konsernin voimassaolevien yritysikiinnitysten määrä on 115 miljoonaa euroa, josta konsernin hallussa on 87 miljoonaa euroa ja rahalaitosten hallussa on 28 miljoonaa euroa.

Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Vuokranmaksun vakuudet	137	137	139	137
Muut vakuudet	9	9	9	9

Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet

Takauksen kokonaismäärä			0	15 000
Lainapääoma			0	9 706

Muiden puolesta annetut vakuudet

Takaussitoumusten enimmäismäärä	5 514	7 070	5 514	7 070
---------------------------------	-------	-------	-------	-------

19 Vastuositoumukset ja muut vastuut

Korkojohdannaiset / Suojausten kuvaukset

	Konserni	Emoyhtiö
	2017	2017
Koronvaihtosopimus 1, suojaa yksittäistä lainaa	14 167	14 167
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.		
Sopimuksen eräntymispäivä 22.5.2022		
Vaihtuva korko on vaihdettu kiinteäksi		
Johdannaisopimuksen käypä arvo	-120	-120
Koronvaihtosopimus 2, suojaa yksittäistä lainaa	13 000	13 000

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.

Sopimuksen erääntymispäivä 20.6.2022

Vaihtuva korko on vaihdettu

kiinteäksi

Johdannaisopimuksen käypä

-157

-157

arvo

Koronvaihtosopimus 3, suojaa lainasalkkua

10 000

10 000

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.

Sopimuksen erääntymispäivä 20.10.2025

Vaihtuva korko on vaihdettu

kiinteäksi

Johdannaisopimuksen käypä arvo

-286

-286

Koronvaihtosopimus 4, suojaa yksittäistä lainaa

19 144

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.

Sopimuksen erääntymispäivä 2.6.2022

Vaihtuva korko on vaihdettu

kiinteäksi

Johdannaisopimuksen käypä arvo

-376

Koronvaihtosopimus 5, suojaa lainasalkkua

5 000

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.

Sopimuksen erääntymispäivä 20.10.2023

Vaihtuva korko on vaihdettu

kiinteäksi

Johdannaisopimuksen käypä arvo

-141

Koronvaihtosopimus 6, suojaa leasingvastuuta

20 000

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.

Sopimuksen erääntymispäivä 24.4.2029

Vaihtuva korko on vaihdettu

kiinteäksi

Johdannaisopimuksen käypä arvo

-54

Konserni

Emoyhtiö

2017

2016

2017

2016

Sähköjohdannaiset, yhteensä

Sopimusten nimellisarvo

30 754

31 076

30 754

31 076

Sopimusten käypä arvo

342

-480

342

-480

Ostettu, GWh

1 316

1 277

1 316

1 277

Myyty, GWh

247

250

247

250

Sähköjohdannaisten ostoihin 2017 sisältyy OTC-markkinoilta ostettuja sähköoptioita 229 GWh. Sopimuksista maksettu preemio on yhteensä 148 305,60 euroa, josta kuluksi on kirjaamatta 129 110,40 euroa. Sähköoptiot erääntyvät vuosina 2018-2020. Muut sähköjohdannaissopimukset erääntyvät vuosina 2018–2021.

Arvonlisäveron tarkistusvastuu kiinteistöinvestoinneista

Yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan 2009–2016 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana. Konsernin vastuun määrä on 223 823,70 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2025. Yhtiön vastuun määrä on 207 657,01 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2025.

Muut vastuusitoumukset

Emoyhtiöllä on toimitiloistaan 6 ja 13 vuoden pitkäaikaiset vuokrasopimukset. Vuokra-ajat alkoivat 1.5.2015 ja ne voidaan irtisanoa 6 kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen ensimmäisen kerran 30.4.2021 ja 31.12.2027. Kuukausivuokrat ovat 20 710,57 ja 16 865,31 euroa. Tästä sopimuksesta aiheutuva vuokravastuu yhtiölle on 31.12.2017 tilinpäätöksessä yhteensä 2 490 989,52 euroa.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2017	2016	2017	2016
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	320	342	320	342
Myöhemmin maksettavat	2 171	2 495	2 171	2 495
Yhteensä	2 491	2 837	2 491	2 837

20 Lähipiiriliiketoimet

Lähipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Konsernin lähipiiriin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

21 Tuloveroja koskevat liitetiedot

Laskennalliset verovelat

Poistoerosta		32	60
Arvonkorotuksesta		7	7
Laskennalliset verovelat yhteensä		39	67

Emoyhtiön laskennallisia veroja ei ole kirjattu kirjanpitoon.

Konsernin laskennalliset verovelat ja -saamiset

Laskennalliset verosaamiset

Sisäisestä katteesta	2 969	3 095
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirroista	8 698	5 099

Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	23	23
Yhteensä	8 720	5 122

Sähkötoimintojen eriyttäminen

Kymenlaakson Sähkö -konsernissa harjoitettavat sähkömarkkina-alaissa tarkoitetut eriytettävät sähköliiketoiminnot ovat sähköverkkotoiminta ja sähkön myynti. Sähköverkkotoimintaa harjoittaa Kymenlaakson Sähköverkko Oy, jonka tilinpäätös sisältää verkkoliiketoiminnan tiedot. Verkkoliiketoiminnan tuloslaskelmaa ja tasetta ei ole sisällytetty konsernitilinpäätöksen liitetietoihin. Sähkön myyntiliiketoimintaa harjoittaa emoyhtiö Kymenlaakson Sähkö Oy.

Sähkön myynnin tuloslaskelma ja tase

Sähkön myynnin tuloslaskelma ja tase vastaavat Energiapalvelut-yksikön tuloslaskelmaa ja tasetta. Sähkön myynnille suoraan kohdistettavissa olevat tuotot ja kulut sekä varallisuus- ja pääomaerät on kohdistettu Energiapalvelut-yksikölle. Konsernin ja liiketoimintojen väliset tapahtumat on käsitelty sopimusten mukaisilla sisäisillä veloituksilla.

Käyttöomaisuuden jakoa liiketoiminnoille on täsmennetty ja pysyvien vastaavien arvoja on oikaistu. Myös vertailuvuoden tiedot on oikaistu. Tehdyn oikaisun vaikutus ei ole olennainen.

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperiaatteet

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet

Atk-ohjelmat

3-5

vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot

10

vuotta

Koneet ja kalusto

5-10

vuotta

Sähkön myynnin tuloslaskelma

Sähkön myynnin tuloslaskelma

1.1.–31.12.2017

(tuhatta euroa)

	2017		2016	
Liikevaihto		48 839		55 616
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-39 055		-45 436	
Ulkopuoliset palvelut	-621	-39 676	-558	-45 994
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 296		-1 373	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-233		-251	
Muut henkilösivukulut	-25	-1 554	-57	-1 681
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-416	-416	-410	-410
Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokrakulut	-15		-16	
Sisäiset kulut	-1 773		-1 860	
Muut liiketoiminnan muut kulut	-2 013	-3 801	-1 395	-3 271
Liikevoitto		3 392		4 260
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Muilta	563		311	
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Muilta	0		0	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				

Muille	<u>-801</u>	<u>-237</u>	<u>-712</u>	<u>-401</u>
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		3 155		3 860
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos				
Muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä	84		88	
Konserniavustus	<u>0</u>	84	<u>7 000</u>	7 088
Tuloverot		<u>-648</u>		<u>-2 189</u>
Tilikauden voitto		<u>2 591</u>		<u>8 758</u>

Sähkön myynnin tase

Sähkön myynnin tase 31.12.2017

(tuhatta euroa)

VASTAAVAA	2017		2016	
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut aineettomat hyödykkeet		642		1 005
Aineelliset hyödykkeet				
Muut aineelliset hyödykkeet	2		4	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	2	0	4
Sijoitukset		70 038		69 033
Vaihtuvat vastaavat				
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Sisäinen koroton saaminen		0		666
Muut saamiset		2 459		0
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	286		285	
Myyntisaamiset	10 168		11 572	
Muut saamiset	153		196	
Siirtosaamiset	56	10 663	38	12 091
		83 804		82 799
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Osakepääoma	100		100	
Muut rahastot	-20 301		31 691	
Tilikauden voitto	2 591	-17 610	8 758	40 549
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero		163		247
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma				
Muut velat saman konsernin yrityksille				
Muut velat	33 305	33 305	31 699	31 699
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma				
Muu sisäinen koroton vieras pääoma		59 159		0
Lyhytaikainen				
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma				
Muut velat	4 111	4 111	5 164	5 164
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma				
Ostovelat	3 152		3 376	
Siirtovelat	477		426	
Muut velat	1 046	4 676	1 339	5 141
		83 804		82 799

Tilintarkastuskertomus

Kyminlaakson Sähkö Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kyminlaakson Sähkö Oy:n (y-tunnus 0128951-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa.

Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia

yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Olemme tutustuneet hallituksen laatimaan tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyyn eriytetyn toiminnon tuloslaskelmaan, taseeseen ja lisätietoihin. Lausuntonamme esitämme, että ne on laadittu sähkömarkkinalain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

Kouvolassa 8. maaliskuuta 2018

KPMG OY AB

Kaija Pakkanen

KHT, JHT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt Kymenlaakson Sähkö Oy:n tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista sekä hallituksen ehdotusta voittovarojen käyttämisestä.

Kouvolassa 21.3.2018

Hallintoneuvoston puolesta

Markus Kalliokivi

hallintoneuvoston puheenjohtaja

Kymenlaakson Sähköverkko Oy tuloslaskelma

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n tuloslaskelma 1.1.–31.12.2017

(tuhatta euroa)

	2017	2016
Liikevaihto	47 962	41 205
Valmistus omaan käyttöön	1	41
Liiketoiminnan muut tuotot	37 836	75
Materiaalit ja palvelut	-16 959	-16 066
Henkilöstökulut	-1 500	-1 586
Poistot ja arvonalentumiset	-10 533	-11 225
Liiketoiminnan muut kulut	-5 995	-4 139
Liikevoitto	50 812	8 305
Rahoitustuotot ja -kulut	-816	-542
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	49 996	7 763
Tilinpäätössiirrot	-18 134	-7 000
Tuloverot	-4 470	-147
Tilikauden voitto	27 392	616

Kymenlaakson Sähköverkko Oy

tase

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n tase 31.12.2017

(tuhatta euroa)

VASTAAVAA	2017		2016	
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	1 638		1 279	
Liikearvo	6 385		7 601	
Muut pitkävaikutteiset menot	254	8 277	275	9 155
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	646		645	
Rakennukset ja rakennelmat	427		481	
Siirto- ja jakeluverkosto	133 862		139 659	
Koneet ja kalusto	214		217	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 888	137 037	2 868	143 870
Sijoitukset				
Osuudet omistusyhteisyrietyksissä		3		3
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	15 896		14 902	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	15 422		0	
Siirtosaamiset	22	31 341	1 411	16 313
Rahat ja pankkisaamiset		930		209
		177 588		169 550
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Osakepääoma	8		8	

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 484		7 699	
Edellisten tilikausien voitto	-27 000		1 739	
Tilikauden voitto	27 392	6 884	<u>616</u>	10 062
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero		43 329		25 195
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	41 833		38 513	
Muut velat	67 558	109 391	<u>66 050</u>	104 563
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	4 111		8 765	
Saadut ennakot	133		154	
Ostovelat	3 423		3 494	
Velat saman konsernin yrityksille	286		10 728	
Muut velat	5 898		6 211	
Siirtovelat	4 134	17 984	<u>378</u>	<u>29 730</u>
		177 588	<u>169 550</u>	

